VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 22 (314) N. BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 27 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Dar sykį Didžiojo New Yorko lietuviai, Vienybės skaitytojai, turėtų atsiminti, kad vasario 13 dieną – Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktis ir Vienybės dienraščio koncertas.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN 27 1937

DABAR

Ruošiasi karui
Toks jų kelias
Taip jie "nutarė"
Bimbai pasiaiškinti

JUOZAS TYSLIAVA

Sovietų Sąjunga ruošiasi karui. Ne tik Vlodivostokas, bet ir Leningradas paverčiami didžiulėmis karo bazėmis.

Labai reikšminga tas, kad Sovietų Sąjunga reikalauja uždaryti visus valstybių konsulatus Leningrade. Dėl to Daily Telegraph jau rašo:

"Skandinavų valstybės taip pat reikalaujamos uždaryti savo konsulatus Leningrade. Jeigu Anglija gaus panašų reikalavimą, tai ji, nesivaržydama, pareikš Maskvai, kad tai niekas kitas, kaip tarptautinių mandagumo dėsnių paniekinimas".

Nežiūrint to, tokį reikalavimą Anglija jau gavusi. Tik čia britai pasielgė gudriau, negu kitos valstybės. Jie uždarė savo konsulatą Maskvoje, bet paliko Leningrade...

Mat, sovietai, turėdami tik vieną savo konsulatą Anglijoje, reikalauja to paties ir iš Didžiosios Britanijos.

Išskyrus Vilniaus Žodį, visi kiti Vilniaus lietuvių laikraščiai uždaryti. Vietoj uždaryto Vilniaus Rytojaus, dabar eina vienkartiniai leidiniai, bet ir tie dar neišvengia nuolatinio lenkų administracijos konfiskavimo.

Tik ką gautas vienkartinis leidinys MŪSŲ KELIAS taip pat skundžiasi, kad tai "po konfiskavimo antroji laida". Bet ir ta pati "antroji laida" keliais atvejais lenkų cenzūros išskaptuota.

Toks yra Vilniaus lietuvių spaudos kelias. Toks yra Vilniaus lietuvių kultūros kelias. Ir neatrodo, kad šitas Vilniaus lietuvių Galgotos kelias greitai pasibaigs.

Kaip lenkai smaugia Vilniaus lietuvių spaudos laisvę, matyti iš to, kad net visai nekaltas savo turiniu Persijos lietuvių linkėjimo laiškas vilniečiams cenzūros išbraukytas.

Kaip ir buvo galima tikėtis, tariamasis Vakarų Komitetas, ruošdamasis SLA viršininkų rinkimams, atsisako indorsuoti dr. Viniką, kaip centro sekretorių ir Mockų, kaip iždo globėją. Toks yra SLA Vakarų Komiteto nutarimas, kurį jis jau paskelbė Naujienose. Tame "nutarime" sakoma:

"...Kitų dviejų Pildomosios Tarybos narių — sekretoriaus Viniko ir iždo globėjo Mockaus mes negalime remti, kadangi juodu perdaug susidraugavo su Smetonos kavalieriais ir pasidarė jų politikos įrankiu".

Tiesą pasakius, Naujienų redaktorius jau seniau apie tai rašė. Dabar Vakarų Komitetas "nutarė".

Dėl šio Vakarų Komiteto "nutarimo", manau, nei Vinikui, nei Mockui iš akių neišsiris nė viena ašara. Tas tik dar sykį parodo, kad tautininkams nepakeliui su socialistais, komunistų talkininkais.

Laisvės Bimba sako, kad Vienybė, Amerika ir Naujienos "paleido svietan melą". Girdi, "negražu, gėda šitaip begėdiškai meluoti ir svietui akis muilyti", kad Antanas Bimba išstojęs iš komunistų partijos.

Gerai, kad pagaliau pats Bimba pradėjo apie tai rašyti. Iš tikro įdomu, kaip ten yra su tuo išstojimu iš partijos. Įdomu dėl to, kad Antanas Bimba, būdamas komunistų partijos narys, įstojo į darbo partiją, kurios konstitucija draudžia būti kitos partijos nariu.

Taigi, gal Antanas Bimba malonės mums paaiškinti, kaip iš tikrųjų yra: ar jis pasitraukė iš komunistų partijos. O jeigu jis nepasitraukė iš komunistų partijos, tai ar jis yra darbo partijos narys.

LIETUVA ĮSTEIGĖ NUOLATINĘ ATSTOVYBĘ TAUTŲ SĄJUNGOJE

Europos diplomatai mano, kad Lenkijai krypstant prie Berlyno, Lietuva daugiau laimėsianti

GENEVA. — Šiomis dienomis Lietuva prie Tautų Sąjungos įsteigė savo nuolatinę atstovybę, kurios vadovybėje yra pulkininkas Kazys Škirpa.

Europos diplomatiniai sluogsniai stebisi, kad dabar, kai Tautų Sąjungos pamatai svyruoja ir jos rytojus netikras, Lietuva steigia savo atstovybę. Kai kurie spėlioja, kad vėliausiu laiku Lenkijai krypstant daugiau prie Romos Berlyno politikos, Lietuva tikisi daugiau laimėti Tautų Sąjungoje.

Kitos Baltijos valstybės jau seniai turi savo nuolatines atstovybes prie Tautų Sąjungos.

Kazys Škirpa

MONTE CARLO LENKTYNININKAI VĖL VAŽIUOS PER LIETUVĄ

MONTE CARLO. — Tradicinės Monte Carlo lenktynės šiemet prasidėjo sausio 25 d. Turima žinių, kad startavo apie 140 žmonių. Grupė startavo iš Tallino ir važiuos per Lietuvą. Šiuokart visą kelią lenktynininkai per Lietuvą važiuos plentu, nes nuo Kryžkalnio jau važiuos iki pat Kauno naujuoju Žemaičių plentu. Iš Kauno po poilsio ir kontrolės startuos. Lietuvos automobilistai nevažiuosią, nes lenkai nedavę leidimo jų teritorijai pravažiuoti.

Išeikvotojas. — Reno E. Stitely, National Parks Service globėjas, kuris apkaltintas už išeikvojimo valdžios pinigų sumoje $84,000. Pinigai buvo skirti CCC stovykloms.

LIETUVOJE BUS VALDIŠKAS KELIONIŲ BIURAS

KAUNAS. — Beveik visų kraštų Susisiekimo Ministerijos turi savo kelionių biurus, kurie ne tik keleivius aprūpina bilietais, bet ir varo plačią turizmo propogandą užsieniuose: ruošia į savo kraštą užsieniečių ekskursijas, duoda turistams įvairių lengvatų, spausdina ir platina turistinę literatūrą i atitinkamus plakatus. Iki šiol Lietuvoje to nebuvo. Susisiekimo Ministerija jau studijuoja tokio kelionių biuro steigimo klausimą. Tokio biuro įsteigimas turės daug reikšmės Lietuvos krašto turizmo propagandai užsieniuose.

VOKIEČIAI SUSIRŪPINĘ DĖL LENKIJOJ RENGIAMOS ŽEMĖS REFORMOS

BERLIN. — Vokietijos politiniuose sluoksniuose reiškiamas tam tikras susirūpinimas dėl gaunamų iš Varšuvos žinių apie rengiamus naujus dvarų padalinimus.

Atitinkamų Vokietijos įstaigų turimomis žiniomis, tam tikri Varšuvos ekonominiai sluoksniai daro spaudimą Lenkijos vyriausybei, kad ta paskubintų žemės reformą.

Lenkijos žemės reforma, pagal politinių lenkų sluoksnių, esanti tik šiandien galima, nes vėliau Lenkijos ūkininkai būsią tiek nusigyvenę, kad nepajėgsią išparceliuotų dvarų sklypų įpirkti. Pagaliau, vokiečių politiniuose sluoksniuose priduriama, kad jei artimiausiu laiku Lenkijos žemės reforma būtų įgyvendinta, "vokiečiai Lenkijoje per trumpiausią laiką nustotų savo paskutinio nejudomo turto".

90 metų našlys norėjo vesti 22 metų augintinę

MAŽEIKIAI. — Vieni vietiniai gyventojai buvo paėmę užauginti mažą našlaitę. Augintinė, dar maža būdama, pas savo globėjus dirbo sunkius darbus ir juos slaugė. Prieš tre jetą metų mirė našlaitės globėja. Likęs našlys globėjas prašė augintinę pasilikti pas jį šeimininke ir slaugytoja, žadėdamas palikti jai savo turtą. Augintinė pasiliko ir toliau slaugė savo globėją.

Dabar našlys panoro, kad augintinė už jo tekėtų. Kadangi augintinė tekėti už savo globėjo nesutiko, tai globėjas išvarė ją iš savo namų.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

WASHINGTON. — Vakar paaiškėjo, kad pereitais metais Jungtinių Valstybių Iždas sugražino suviršum $32,000,000 asmenims ir įstaigoms, kurios 1937 metais sumokėjo daugiau mokesčių, negu reikėjo.

TRENTON. — Vakar Trenton, N. J. didelis gaisras sunaikino keliolika didelių namų miesto centre. Nuostolių padaryta už apie $200,000. 13 gaisrininkų sužeista.

WASHINGTON. — Michigan, Illinois ir kitose valstybėse siautė nepaprastos viesulos, lietus ir sniego pūgos. Šeši žmonės žuvo, keleta šimtų žmonių buvo priversti kraustytis iš savo namų. Michigan valstybėje padaryta nuostolių už apie $600.000.

BUCHAREST. — Rumunijos vyriausybė šiandien panaikino visas militarinio pobūdžio draugijas Rumunijoje. Taip pat panaikinamos antisemitinės organizacijos.

RIO DE JANEIRO. — Vakar iš Italijos į Braziliją atskrido trys Italijos karo lėktuvai, kuriais vadovavo Mussolinio sūnus Bruno. Du lėktuvai atskrido į Rio de Janeiro, o vienas nusileido Natal aerodrome.

HENDAYE. — Vakar Ispanijos vyriausybininkai paėmė į savo kontrolę visas Katalonijos amunicijos ir ginklų dirbtuves, kurios iki šiol buvo Katalonijos specialės pusiau valdiškos komisijos žinioje.

GENEVA. — Tautų Sąjungoje vakar svarstytas Tautų Sąjungos dėsnių šešioliktas paragrafas, kuriame numatomos ekonominės sankcijos prieš tas valstybes, kurios nesilaiko Tautų Sąjungos įstatymo. Didžiosios valstybės reikalavo tą paragrafą palikti, bet visos mažosios valstybės griežtai priešinosi ir reikalavo jį panaikinti.

PORTUGALIJOJE IR ISPANIJOJE RUOŠIAMI NAUJI SUKILIMAI

Frankistai Badajoze susekė komunistų sąmokslą prieš Franco valdžią

LONDON, sausio 26 d. — Iš neoficialių šaltinių pranešama, kad vėliausiu laiku Ispanijoje, ypač Portugalijos pasienyje ir Portugalijoje eina slaptas komunistų judėjimas surengti sukilimą prieš Ispanijos frankistus ir dabartinę Portugalijos vyriausybę, kuri pritaria generolui Francui. Badajoze ir kituose Ispanijos frankistų miestuose susektas sąmokslas ir suimta daugybė komunistų agitatorių, taip pat suimta visa eilė komunistų vadų ir agitatorių Portugalijoje, kurie tą sukilimą organizavo.

Portugalijos vyriausybė norėjo perorgonizuoti Portugalijos kariuomenę ir jos vadovybę, bet kaiuomenė ir jos vadai tam griežtai pasipriešino.

ATIDARĖ AUSTRALIJOS TAUTOS ŠVENTĘ

SYDNEY, Australija, sausio 26 d. — Vakar Australijoje iškilmingai atidaryta Tautos šventė. Australijos 150 metų sukaktuvių minėjimas, kuriame dalyvavo Jungtinių Valstybių, Italijos, Prancūzijos, Olandijos ir Didžiosios Britanijos karo laivai. Visas Sydney uostas ir miestas buvo nepaprastai gražiai išpuoštas. Mieste buvo dideli paradai ir iškilmės.

Šios Australijos iškilmės užsitęs net tris mėnesius.

VILNIUS. — Lenkijoje pasirodė gyvulių snukio ir nagų liga. Tokia pat liga pasirodžiusi, spaudos žiniomis, ir Čekoslovakijoje.

VIETOJ BOMBU PROPAGANDA

MADRID. — Ispanijos frankistų karo lėktuvai vietoj bombų, pradėjo Madridą "bombarduoti" propaganda. Keleta kartų frankistų karo lėktuvai atskridę viršum Madrido išmetė keletą tonų propagandinių lapelių ragindami vyriausybininkų kareivius pasiduoti ir greičiau baigti Ispanijos pilietinį karą.

ATVAŽIUOS VYDŪNAS?

VILNIUS. — Vilniaus Žodis praneša, kad jog Vilniuje plačiai esa kalbama, kad greitu laiku į Vilnių ketinąs atvažiuoti Prūsų lietuvių veikėjas Vydūnas.

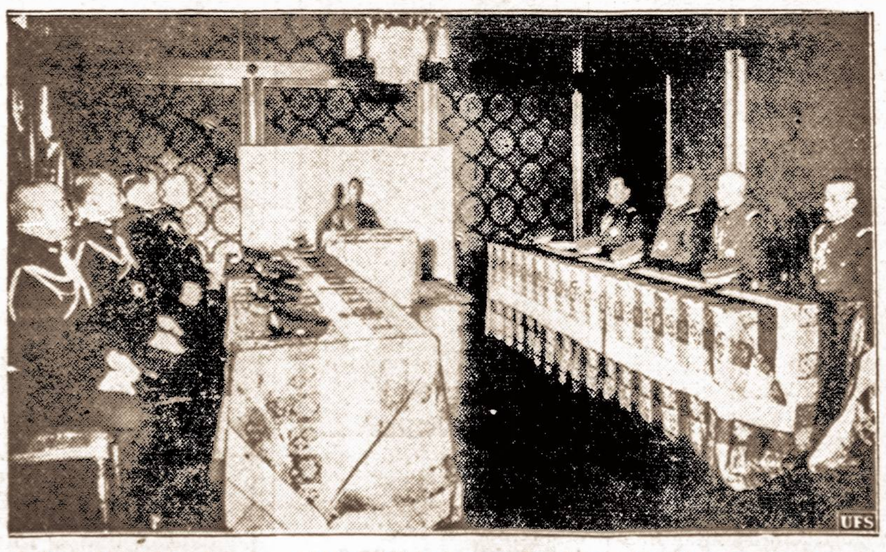

Japonijos Imperijos konferencija. — Tris kartus Japonijos istorijoje įvyko Japonijos Imperijos konferencija. Paskutinė įvyko prieš keleta savaičiu Tokio mieste. Šioje konferencijoje, kurioje buvo tariamasi Japonijos karo su Kinija ir kitais svarbiais reikalais, pirmininkavo pats imperatorius Hirohito. Konferencijos nutarimai laikomi slaptybėje.

ROOSEVELTAS PATARIA PRAMONEI NEMAŽINTI DARBININKŲ ALGŲ

Siūlo atpiginti prekes ir gaminius, pataria išplėsti produkciją

WASHINGTON, sausio 26 d. — Prezidentas Rooseveltas vakar oficialiai pareiškė, kad jis yra priešingas kai kurių pramonininkų sumanymui sumažinti produktų ir gaminių kainas sumažinant darbininkams algas.

Kad būtinai reikia mažinti produktų kainas jis sutinka, bet nurodė, kad pramonininkai turi rasti kitų būdų jas atpiginti nesumažinant dabartinių darbininkų algų. Jo manymo bet koks algų sumažinimas šiuo metu labai neigiamai atsilieptų į visą krašto ekonominę būklę. Be to, jis priminė, kad šiuo metu bet koks perkamosios galios sumažinimas krašto būtų pražūtingas ir nei vyriausybė, nei visuomenė to teleruoti negalės.

Ta proga jis patarė pramonininkams surasti didesnes rinkas savo produktams, kad galėtu juos gaminti didesniu maštabu, tas sumažintų jų kainą ir duotų galimybės produktus pigiau parduoti nesumažinant darbininku algų. Be to, patarė pramonei parduoti savo produktus minimumo kaina, ir ne bandyti perdaug pasipelnyti.

Šiai Roosevelto nuomonei pritaria visos darbininkų unijos ir kai kurie ekonomistai.

PREZIDENTAS PRAŠYS PADIDINTI KARIUOMENĘ IR KARO AVIACIJĄ

Sako, dabartiniai pasaulio neramumai reikalauja didesnės krašto apsaugos

Nori būti gubernatorium. — J. F. F. O'Conner, popierinių pinigų kontrolierius, šiomis dienomis iš tos vietos rezignavo. Prezidentui prašant, jis pasiliko iki balandžio 1 d. Pavasarį jis kandidatuos į Kalifornijos gubernatorius.

WASHINGTON, sausio 26 d. — Jungtinių Valstybių prezidentas Rooseveltas, vakar pasikalbėjime su kai kuriais Kongreso ir vyriausybės nariais, padarė dabartinės pasaulinės politikos, neramumų ir ginklavimosi lenktynių apžvalgą ir nurodė būtiną reikalą Jungtinėms Valstybėms sustiprinti savo krašto apsaugą.

Ryt ar poryt prezidentas įteiks Kongresui savo memorandumą krašto apsaugos reikalais. Jame numatyta reikalauti Kongreso paskirti daugiau pinigų kariuomenės, karo aviacijos ir karo laivyno padidinimo reikalams.

Iš viso prezidentas ruošiasi prašyti Kongreso padidinti krašto apsaugą mažiausiai 20%.

Savo memorandume prezidentas nurodys, kad dabartinė įtempta pasaulinė padėtis to reikalauja.

Memorandume bus paduotos sekančios skaitlinės: kariuomenės biudžetą padidinti 20 iki 25 milijonų dolerių, kurių apie 12 milijonų dolerių eis karo aviacijai ir priešlėktuvinei apsaugai. Lėktuvų numatoma prašyti 464 daugiau, negu iki šiol numatyta, kad bendras U. S. A. karo lėktuvų skaičius sudarytų apie 2,784 lėktuvų.

Kariuomenę numatoma aprūpinti mechaniškais ginklais ir įrankiais, naujomis priešlėktuvinėmis armotomis. Taip pat numatoma sudaryti naują kariuomenės rezervą iki 280,000 vyrų.

NORĖJO KAPO "SU VISAIS PATOGUMAIS"

VIENA, Austrija. — Kad žmonės nori butus "su visais patogumais", visai nenuostabu, bet kad žmogus po mirties norėtų kapo "su visais patogumais", dar nebuvo girdėti.

Jugoslavijoje šiomis dienomis mirė vienas turtingas dvarponis, kuris savo testamente pareikalavo, kad jis būtų palaidotas specialiam stikliniam grabe, kuris daugiau būtų panašus į kambarį, negu į grabą. Grabe turi būti visi gyvenamo kambario patogumai. Ant stalo padėtas pakelis cigaretų, degtukų ir jo pirmosios žmonos paveikslas. Kūnas turi būti pasodintas į kėdę prie stalo.

Grabas turi būti dengtas stiklu, kad žmonės galėtų matyti sėdintį lavoną.

Jugoslavijos valdžia uždraudė testamentą vykdyti, kaip prieštaraujantį tikybiniams įstatymams.

NUBAUDĖ UŽ VAIKŲ MOKYMĄ

VILNIUS. — Švenčionių storasta už vaikų mokymą lietuviškai, kaip tėvų samdomą naminiam mokymui, Šukeliškės kaimo, Melagėnų valsč., gyventoją Antaną Stecką nubaudė 100 auksinų pabaudos.

IŠLEIS NAUJAS 5 CENTŲ MONETAS

WASHINGTON. — Jungtinės Valstybės netrukus žada pradėti kalti naujas 5 centų monetas, ant kurių bus buvusio prezidento Thomas Jefferson atvaizdas, vietoj dabartinio bizono galvos. Kitoje monetos pusėje bus Jeffersono namo vaizdas. Naujam projektui padaryti bus paskelbtas konkursas, kurio laimėtojas gaus $1,000.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroje.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 5:04. Dienos ilgis 9 val. 52 min.

LIETUVA KVIES AMERIKIEČIUS

Lietuvos Aidas rašo:

"Ruošiantis minėti 20 m. nepriklausomybės sukaktuves, ypatingai daros aktualus klausimas dėl mūsų išeivijos apsilankymo Lietuvoje. Kaip matyti iš Amerikos lietuvių spaudos, tas klausimas ten gyvai svarstomas ir net konkrečiai ruošiamasi vasarą važiuoti į Lietuvą. Bet tuo tarpu tie pasiruošimai daugiausia liečia tik sportininkus. Tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių sportininkų ryšiai nuo Pasaulio Lietuvių kongreso iš tikrųjų yra pasidarę glaudūs ir, reikia manyti, per šiais metais įvykstančią Sporto Olimpiadą jie įgaus naujo paskatinimo ateityje dar labiau stiprėti.

Taigi, sąjūdis dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjime Amerikos lietuvių tarpe tuo tarpu yra daugiausia apėmęs tik sportinius sluoksnius. Be abejo, prie to sąjūdžio sukėlimo daug yra prisidėjęs konkretus Vyt. Augustausko pakvietimas amerikiečių sportininkų šiemet apsilankyti Lietuvoje. Nors Lietuva yra pasiryžusi visus savo sūnus, kurie tik atvažiuos, su džiaugsmu priimti, bet vis dėlto daug maloniau važiuoti, kai esi kviečiamas.

Sportininkų praminta taku reikėtų eiti toliau. Juk Amerikoje yra ne tik sportininkų. **Amerikos lietuviai turi biznierių, daktarų, advokatų, amatninkų, akademinio jaunimo, rašytojų, žurnalistų, dailininkų, muzikų ir visokių kitokių profesijų žmonių.** Amerikoje rasime visas tas profesijas, kurias turime ir Lietuvoje. Lig šiol jos nepalaikė jokių organizuotų savitarpio santykių. Šiam trūkumui pašalinti susidaro geriausia proga, minint 20 m. nepriklausomybės sukaktuves.

Tad būtų labai gražu ir tikslu, jei mūsų visokios draugijos, organizacijos bei įstaigos pakviestų ateinančią vasarą atvykti į Lietuvą Amerikos lietuvių atitinkančių organizacijų ir įstaigų atstovus. Sakysime, mūsų daktarų, advokatų, ir inžinierių organizacijos galėtų pakviesti per atitinkamas Amerikos lietuvių organizacijas atvykti į Lietuvą amerikiečių lietuvių daktarų, advokatų ir inžinierių atstovus. Lietuvos Dailininkų Sąjunga galėtų pakviesti Amerikos lietuvius dailininkus, muzikai — muzikus, jaunimo organizacijos — jaunimo organizacijų atstovus, Rašytojų Draugija — rašytojus, žurnalistų Sąjunga — žurnalistus, studentai — akademinį Amerikos lietuvių jaunimą, moterų organizacijos — Amerikos lietuvių moterų organizacijų atstoves, mūsų pramonininkai, prekybininkai ir amatininkai — Amerikos lietuvių pramonininkus, prekybininkus ir amatininkus ir tt. ir tt. Žinodami, kad jų čia laukia, mūsų užjūrio svečiai, be abejo, daug noriau važiuotų.

Be to, tai **būtų didelė nauda ir lietuvybės požiūriu. Tų pačių profesijų žmonėms visada lengviau surasti bendrą kalbą ir užmegsti artimesnius ryšius,** kurie ir ateityje galėtų būti palaikomi.

Apie šį reikalą dabar kaip tik pats laikas pagalvoti. Jei kas ateinančią vasarą norės važiuoti į Lietuvą, tai turi iš anksto nusistatyti. Pakvietimai jei jie būtų apsiųsti čia keliama forma, gal būt, paskatintų ne vieną svyruojantį ryžtis, o jau pasiryžusiems suteiktų moralinio pasitenkinimo, kad tėvynė jų laukia". **V. A.**

REVOLIUCIJA IR ISPANŲ MOTERYS

Karas Ispaniją, be abejo, iš pagrindo pakeitė. Tas itin ryšku ispanų moterų pasaulyje. Moters padėtis karo metu iš pagrindo pasikeitė ir baltųjų ir raudonųjų pusėje. Reikia pastebėti, kad tiek vienam, tiek kitam fronte moters gyvenimo raida eina tą patį kelią. Bendra moters gyvenimo linija stipriausiai pasireiškia, tur būt jų apsirengime, kuris gali skirtis spalva, bet ne forma. Visu pirma lengva pastebėti bendras vyriškas moterų drabužių charakteris, kuris reikia suprasti ne vien kaip mados kaprizas — įgeidis, kiek požymis ispanų moters reikalavimo lygių teisių. Nešiojami marškiniai su kišenėmis ant krūtinės, siauras sijonas, forma primenantis kelnes — tai šių dienų ispanės aprėdas. Švarkas apsiūtas metalinėmis sagomis. Kariška drabužių pobūdį pabrėžia dar apsiuvimai, primenantieji kariškų laipsnių ženklus. Puikias ispaniškas mantilijas pakeitė baskų beretas, arba skrybelaitė be rondo, visiškai panaši į abiejų kariaujančių šalių kariuomenės kepures. Be aprėdo, daug dar kas pasikeitė dabartiniame ispanų moters gyvenime. Kariškas merginų auklėjimas ir didesnė laisvė pastebima dabar visur. Net tose vietose, kur dabar nacionalistai, nebėra pagarbos senosioms tradicijoms. Ypatingai gi moters gyvenimo padėties pasikeitimas pastebimas provincijos miestuose, kur jas paveikė radikalus politinis gyvenimas. Visos moterys raudonojoj Ispanijoj, taip pat kaip ir vyrai, pasiskirstė į politinių srovių frontus. Savo politinius įsitikinimus viešai demonstruoja, pasirinkdamos atitinkamas spalvas. Pavyzdin — raudona spalva reiškia pritarimą socialdemokratų partijai, dangiška — komunistų partijai, o raudonai juoda — anarchistų partijai. Kaklaraištis papuoštas plaktuku ir piautuvu (komunistų) arba dviejų sujungtų rankų (anarchistų) ženklais papildo moterų apdarą.

Vienu metu su apsirėdymo pakeitimu, pasikeitė ir ispanų moterų šukuosenos. Aukštos, meniškos ispanių frizūros užlei do vietą trumpai apkirptiems plaukams, priekyje perskirtiems į dvi puses. Aišku, kad ir aukštos puikios šukos dabar nebereikalingos. Karui iškilus, ispanės lyg epidemijos apimtos, ėmė dažytis plaukus. Juodi plaukai, kurių juodumu taip garsios buvo ispanės, dingo. Kažin kodėl jos visos staiga panoro turėti šviesius plaukus. Su atitinkamu chemiškų skysčių pagalba jos nusidažė, deja, labai trumpam, nes pradėta karo reikalams rekvizuoti visokios chemiškos medžiagos, taigi atėmė dažus ir toms "blondinėms". Dabar sutinkama moterų margomis galvomis — sena spalva nelaiko, nėra kuo atnaujinti.

Karas įtraukė ispanes į savo sūkurį. Dauguma jų ypatingai jaunesnės, pačios griebėsi ginklo ir nužygiavo net į frontą. Tačiau dabar įkarštis mažėja, **moterų batalijonai išformuoti.** Ispanų moteris, kaip karys, visiškai apvylė.

J. R.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7840

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesugrąžinami.

Mano žiuronas

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Praktika teoriją kai kada skaudžiai pamoko. Šitokią skaudžią pamoką Sovietai suteikė savo garbintojui, žymiam prancūzų rašytojui Andriui Gidė, kurio knygą "Retour de L'U. R. S. S." Tysliava kelisyk citavo skyriuje DABAR. Dėl tos knygos jis buvo smarkiai Prancūzijos kairiųjų žurnalistų pultas. Ir šiomis dienomis jis jiems atsakė, išleisdamas kitą knygą "Retouches a mon Retour de L'U. R. S. S." Pirmoji knyga buvo rašyta su mylinčio tėvo skausmu: jie Sovietus barė, kaip mylįs tėvas bara paklydusį sūnų. Tačiau, kaip šauksi, taip atsilieps. Žinome su kokiu kvailu žiaurumu kairieji laikraštininkai "kritikas" rašo.

Matyti, Gidė tokių kritikų buvo smarkiai įerzintas, nes antroje knygoje jis dar atviriau pasisako. Sako: "galėčiau dovanoti Sovietams nepasisekimą, klaidas, paklydimus, bet negaliu dovanoti **aiškaus melo.** Negaliu tylėti ir pagirti propagandą, kuri piešia ten rojų, kas jo gyventojams (darbininkams) yra pragaras. Maskvos socializmas ne socializmas. Tai biurokratija ir privilegijomis pertekusi valdininkija, kuri remiasi nuolankiu garbinimu vieno asmens vadovybės". Gidė rašo: "Algu skirtumai auga ir didėja. Klasės visuomenės auga ir formuojasi. biurokratija viešpatauja." Kitoje vietoje jis vėl sako: "Karštai įsitikinęs, atvykau naujojo pasaulio pasigrožėti, bet čia, **norėdami mane papirkti,** man pasiūlė viską, ko senajame pasaulyje nekenčiu".

Su Gide kartu į Sovietų kraštą važiavo ir Prancūzų komunistų partijos narys Petras Herbart, kuris taip pat parašė įspūdžių knygą: "En U. R. S. S. 1936". Matyti, ir jis šiek tiek apsivylęs, nes sako, Sovietų valdžia kai kuriuos jo akimis kritikuotinus dalykus smerkė, bet dažnai kai kuriuos ir garbino. Būdamas partijos nariu (regis, ir tebėra) Herbart'as švelniau dalykus nuglosto, tačiau ir jis kelia nerimo balsą. Sako, **Sovietuose daug kas daroma prieš tikruosius darbo žmonių ir žmonijos kultūros reikalus.**

Tikybos reikalai diktatūrinėse valstybėse ne kažkaip žiba. Sovietuose jie visai paneigti, Vokietijoje smarkiai gniaužomi, o Italijoje įkinkyti valstybės reikalams. Tie reikalai peržvelgiami C. G. Robertsono knygoje "Religion and the Totalitarian State", kuri Londone šiomis dienomis išėjo. Totalitarinės (diktatūrinės) valstybės, autorius sako, pasigrindę trimis principais: 1) pavienio piliečio gyvenimo tikslas yra atsiduoti valstybei, 2) valstybės uždavinys tai surinkti visos visuomenės galią ir veiklą į vieną bendrą vieningą ranką, ir paskui ta ranka siekti įvykdyti tikslus, kuriems valstybė gyvena, 3) Valstybės gyvenimo gi tikslas yra galia — fizinė, medžiaginė, intelektualinė, dorinė ir dvasiška — bet galios įrankis yra jėga, todėl valstybė savo tikslą pasiekia tik jėgos keliu. Krikščionių bažnyčios uždavinys, Robertsonas sako, reikalauja savo sielai laisvės, be kurios nei Bažnyčia, nei krikščionių tikyba negali gyventi. Tačiau krikščioniui tos laisvės nebus, jei greta nebus ir kitokių laisvės formų: protinės, politinės, moralinės, visuomeninės ir ekonominės. Tikras krikščionis, tuo būdu kovodamas dėl savo tikybinės laisvės, kartu kovoja ir dėl visų kitų laisvių tiems, kurie tikybai arba šalti, arba net priešingi.

Filosofija mūsų laikraštijoje ir žurnaluose retas svečias. Tvirtinama, kad filosofas Kantas buvęs lietuvių kraujo, bet jam pasekėjų pas mus maža. Per skubiai, tur būt, gyvename. Filosofija, mat, užsiima klausimais, kuries gyvi ir geri šimtus metų, o mes norime to, kas gyva ir gera tik šiai dienai, nesuprasdami, kad be amžinų dalykų nebūtų nė kasdieninių. Bet pas amerikonus, anglus, vokiečius ir prancūzus, tur būt, nėra mėnesio, kuriame nepasirodytų naujas, rimtas veikalas filosofiniu klausimu. Macmillan leidykla aną dieną išleido prof. H. Gauss'o veikalą apie vieno iš pirmųjų filosofijos tėvų Platono mintis: "Ploto's Conception of Philosophy". Autorius yra šveicaras, kuris (kaip Londono Times sako) pramokęs prancūziško mintijimo tvarkingumo ir vokiško nuodugnumo, bet savo raštą parašęs anglų kalba. Platonas buvo tvirtas žmogaus proto gynėjas ir sakė, kad žmogaus protas galįs viską išspręsti. Šiandien žmogaus protui to nenorima pripažinti, ir proto vietoj liepiama garbinti kumštis ir gryna jėga. Todėl verta pažvelgti apie ką senovės graikas Platonas galvojo.

Filosofus, sakoma, galima skirstyti į keturis skyrius, žiūrint, kuriais klausimais jie susirūpinę. Filosofai pirmiausia (istorijos akimis žiūrint) susirūpino tirti, iš ko visi daiktai susideda. Paskui jie bandė nurodyti kelią, kuriuo žmogus savo gyvenimą privalėtų sukti. Kiek vėliau filosofija buvo panaudota teologijai tarnauti ir ją stiprinti. Ir tik nesenai filosofija pradėjo savo įrankį tirti — reiškia, žmogaus protą. Tačiau pas Platoną randama metmenų visiems keturiems skyriams. Bet Platono filosofija turi ir savo skonį. Kas jis? **Tai tiesos pamėgimas ir nuolatinis jos ieškojimas.** Iš čia seka trys platoninės išvados. Pirma, filosofijos sekimas yra tam tikras gyvenimo kelias ir jo sekėjas, reiškia, seka tam tikrą pašaukimą. Antra, amžinoji tiesa patiriama tik šiame pasaulyje ir tai tik tam tikromis gilaus pamatymo valandėlėmis, todėl tiesos ieškojimas virsta kryžiaus karu prieš visokią tamsą, rieškia. ne tik prieš tamsą, kuri nieko nežino ir nenori žinoti, bet ir prieš tokį, kuris mano žinąs, bet tikrenybėje tik krau na klaidą ant klaidos. Trečia, filosofas, kuris savo pašaukimą jaučia ir tvirtai pasiryžęs juo sekti, turi visuomeninę pareigą eiti. Ta pareiga visaip nusakoma. Sokratas, ja eidamas, prisiminkime, buvo priverstas nuodų išgerti ir mirti.

Vyt. Širvydas

Klaipėdoje 2,130 telefono abonentų

KLAIPĖDA. — Klaipėdos paštų telefonų automatinė stotis gali turėti 3,000 abonentų. Dabar jau yra 2,130. Likusiųjų 870 abonentų. Pašto Valdybos manymu, dar užteks ketveriems metams. Po keturių metų reikės stotį padidinti. Praeitais metais naujų abonentų prisidėjo 220. Daugiausia prisidėjo spalių mėn. — apie 50.

W. F. Laukaitis

Baltimoės vyr. trafiko teisėjas, kandidatas SLA prezidento pareigoms, kaip girdėti, šią vasarą rengiasi važiuoti aplankyti Lietuvą, kurios jis, kaip Amerikoje gimęs ir augęs, dar nėra matęs.

PASLAPTINGAS SOVIETŲ MARŠALAS

Kas yra raudonasis maršalas Blucheris? – Raudonasis sukilimų malšintojas gen.Ga Lin Kinijoje. – Klastinga gen. Čan-kai-šeko politika. – Kas žino Bliucherio tikrą pavardę?

"Iš Maskvos pranešama, kad transibiriniame eksprese buvo pasikėsinta nužudyti Sovietų totimųjų rytų armijos vadą maršalą Bliucherį ir jo štabą. Keturi aukšti karininkai mirė. Pats maršalas liko sveikas, nes paskutiniu momentu atsisakė valgyti. Nuo užnuodytų valgių apsirgo 20 karininkų. Restoran - vagoną aptarnaująs personalas buvo tuojau sušaudytas. Šešiolika dar nemirusių karininkų pargabenta į ligoninę"

Ryšy su ta žinia vėl suskambėjo vardas raudonojo maršalo Bliucherio, kuris jau daugelį metų yra Tolimųjų Rytų Sovietų armijos vadas. Kas tai per paslaptingas žmogus? Kodėl taip ilgai apie jį patį sunku buvo ką nors sužinoti?

Tik dabar pradeda aiškėti jo asmuo. Pasižiūrėkim, ką patys rusai apie jį savo enciklopėdijose sako. Ten nurodoma, kad draugas Bliucheris gimė 1889 m. Jaroslavo gubernijoj. Ligi 1910 m. jis buvo paprastas darbininkas fabrike, kol tais pačiais metais už vadovavimą streikininkams jam buvo priteista trys metai kalėjimo.

Tik tiek sako oficialūs šaltiniai. Apie jo privatų gyvenimą — nė žodžio. Tačiau vokiečių šnipai tvirtina, kad 1910 m. tam fabrike, kur dirbo Bliucheris, bendrai jokio streiko ir nebuvo.

Pasekime Bliucherio gyvenimą po to, kai jis apleido caro kalėjimą. Nors viskas tamsoje paskendę ir neaišku, bet vis tik pasisekė sužinoti, kad 1914 m. Bliucheris jau tarnavo rusų caro kariuomenėje puskarininkiu. 1915 m. jis apleido tarnybą (vokiečiai sako, kad dezertiravo) ir vėl nuėjo fabrikuose dirbti. 1916 m. jis įstojo į komunistų partiją. Bolševikų revoliucijos metu 1917 m. jis buvo Samaros revoliucijos komiteto nariu. Čia jis buvo paskirtas vadu kovai su kazokų atamanu Dutovu, kuris vadovavo Europos Rusijos pietų stepėse sukilusioms baltųjų dalims. Pradžioje jam sekėsi, bet vėliau jo kariuomenė pašlijo. Jį išgelbėjo tik sku bus susijungimas su Permės vyriausiomis komunistų smogiamomis dalimis. Su šviežiomis pajėgomis Bliucheris savo priešininką visiškai sulupo ir sukilusius kazokus numalšino. Jis buvo pirmas "Raudonosios Vėliavos" ordeno riteris, nes tas ordenas buvo specialiai Bliucheriui įsteigtas. 1920 m. jis buvo vadas 30 raudonųjų divizijos, kuri žygiavo į Sibirą prieš admirolą Kolšaką.

1921 — 1922 m. Bliucheris pasirodė tolimuose rytuose jau kitoje rolėje. Jis vadinosi Tolimųjų Rytų Respublikos karo tarybos pirmininku ir kartu vyriausiuoju jungtinės armijos vadu. Azijoje Bliucheriui sekėsi. Sukilimai buvo numalšinti, visur buvo įvesta komunistinė tvarka. Komunistų partija pavedė jam visos Azijos reikalus. Dėl to jis susirišo su "geltonuoju Bonapartu" generalu Čan-Kai Šeku ir 1924-25 m. su juo kartu Kinijoje vedė karus ir kėlė neramumus. Čia Bliucheris turėjo savo pseudonimą "Ga-Lin", nors kiniečiai jį vadino "Tsia-Lunj".

Bet Kinijoj generolui "Ga-Limui" ne taip jau sekėsi. Čan-Kai-Šekas išnaudojo visą komunistų pagalbą savo tikslams ir pradėjo nacionalistinę politiką, tuo atstumdamas nuo savęs Bliucherio ir komunistų simpatijas. Bliucheris iš Kinijos išvyko. Dabartinis Čan-Kai-Šeko susijungimas su komunistais rodo, kad toji nacionalistinė politika buvo varoma tik apdumti japonų imperialistams akis. Čan-Kai-Šekas ir komunistai norėjo išlošti laiką, kad galėtų apsiginkluoti ir įsisąmoninti taikiai kinų tautai pasipriešinimą prieš japonų invaziją. Generolo Bliucherio pasėti vaisiai dar neprinoko, kokie jie bus — parodys netolima ateitis.

Tuo ir galime paaiškinti, kad grįžęs iš Kinijos Bliucheris neprarado savo galios. Matyt, jis, išvažinodamas iš Kinijos, turėjo gen. Čan-Kai-Šeko pasižadėjimus vesti komunistų partijos politiką ir savaip kultūrinti kinų liaudį. Jau 1930 m. buvo minima jo pavardė ryšy su kandidatūra į karo ministerius, kuriuo jis tikriausiai bus paskirtas, jei pats Stalinas jo nebijotų.

Bet koks šio žmogaus tikras vardas? Pseudonimas "Bliucheris" reiškia Naopleono nugalėtojo ties Waterloo prūsų generolo Bliucherio pavardę. Sovietų vadai visuomet slapyvardėmis dangstėsi ir tebesidangsto. Tikroji Trockio pavardė — Bronšteinas, mirusio Lenino tikroji pavardė buvo Ulijanov, o Stalino — Džugašvili. Tais slapyvardžiais komunistų vadai pasirašinėdavo laikraščiuose straipsnius nukreiptus prieš caro valdžią, tais pačiais slapyvardžiais juos ir dabar tebevadina. Po Bliucherio slapyvarde slėpėsi kita pavardė, bet jos net pačioj Sovietų Rusijoj niekas, išskyrus keletą artimųjų, nežino.

Nuostabiai užsidaręs yra tas maršalas Bliucheris, kaip nuostabi yra ir jo militariška karjera.

Dr. U.

KAUNAS. — Šiomis dienomis Lietuvos Degtukų Akcinė Bendrovė paaukojo Ginklų Fondui grynais pinigais 3,058 lt., iš kurių 2,500 lt. paaukojo pati bendrovė, o 558 lt. — tos bendrovės tarnautojai. Būtų gražu, kad ir kitos privačios bendrovės pasektų šį Lietuvos Degtukų Akc. Bendrovės pavyzdį.

LIETUVOS REIKALAI, SANTYKIAI SU LENKAIS IR LAISVĖ

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos kalba, pasakyta per Tautininkų Sąjungos suvažiavimą 1938 m. sausio 5 d.

Kad tautinė idėja, Sąjungos pasiimta stiprinti, būtų visuomet gyva ir vaisinga, ji neprivalo stokoti visuotiniškai žmoniško pagrindo.

Kas ji yra, esu įvairiomis progomis aiškinęs. Dabar tik priminsiu, kad siauras tautiškumas nesusintų mums rūpimą idėją. Kur ji išsigimsta, ten ji virsta žmonijos šeimoje dykaviduriu žiedu, praradusiu savo grožį. Toks pavojus lietuviams tuo tarpu negrąso, nors jis pasireiškia kitose šalyse. Apie tai verta kiek pakalbėti.

Per Didįjį Karą, suskilus pasauliui į dvi dali kariautojų, vienai didžios ir garbingos tautos eilei mokslininkų yra išsprūdęs neapgalvotas pasakymas, jog jų tauta esanti tiek pranaši, kad gali geriausiai išsiversti be kitų tautų kultūros. Vadinasi, kad ir žūtų karo griuvėsiuose kitos, kaip jie manė, mažavertės kultūros, ir tik savoji išliktų, tai pasaulis maža tenustotų. Tai baisus neišmintingas žodis, kurs kaip pelkių žiburėlis tamsią naktį kartais — švystelėja ne vienoje tautoje, kai nacionalizmas blogai nuteikia tautų santykius, karo šmėklai imus vaidintis. Kur tautai vadovauja žmonės, aklai įsimylėję savimi ir savaisiais, ten tautinė idėja nestengia pasireikšti tyra ir skaisti.

Toli mus nuvestų nagrinėjimas, kas yra kultūra, dėl to, negvildysime to klausimo, o tik priminsime, jog šiokia ar tokia ji būtų, kad paliktų gyva, privalo būti lydima gerosios valios, be kurios neįmanomas joks auklėjimas. O kultūra yra juk auklėjimas. Tiesa, kad yra pranašių ir pranašesnių kultūrų ir tautų, bet netiesa, kad mažos tautos neįdomios ir nepajėgia gyventi, netiesa, kad didžiosios kultūros savaime be jokio paveldėjimo iš kitų tautų, yra atsiradusios. Prancūzai, anglai, italai ir vokiečiai yra didūs dėl to, kad augo ir brendo graikų mokslo, meno ir literatūros įtakoje, kad juos tvirtino krikščionių tikyba ir romėnų teisė. Sava tautoms yra sąmonė, jų ypatingas galėjimas misti kitų kraštų kultūros lobiais ir sugebėjimais kurti naujų savų dalykų.

Ši tiesa nūnai pamirštama. Kalta įsigalėjusi tautinės autarkijos srovė. Va kodėl kai kurios didžiosios tautos, kovojančios dėl platesnės erdvės, dedasi prakilnesnės už kitas mažesnes ar silpnesnes, ir laiko šias priemones siekti savo tikslams. Visuotinė žmonijos moralė pripažįsta teisę ir mažoms tautoms gyventi, rodosi anoms nieku nepagrįsta. Ne teisė, o stipriųjų ginkluota galia turi tvarkyti pasaulį.

Pagal didžiąsias tautas muistosi rikiuotis ir kai kurios vidutinės, norinčios įsiterpti eilėn didžiųjų valstybių. Va Lenkija, tik po Didžiojo karo išsivadavusi iš nelaisvės, įėmusi į savo ribas nemaža įvairių tautų, atsisako savo pažado, duoto Tautų Sąjungai laiduoti joms deramas teises. Savos, pranašesnės kultūros vardu, ji ryžtasi stabdyti ir naikinti kultūrinį mažumų ūgį. Per paskutinius kelerius metus tenka Lenkijoje daug smūgių lietuviams. Kam tai daroma? Tai **giežamas apmaudas lietuviams, kad Lietuva nenori atsižadėti Vilniaus krašto iš jos smurtu atimto.** Atsakingieji lenkų žmonės tačiau leidžia skelbti, kad Lietuva persekioja lenkus, o jie elgiasi su lietuviais kuo geriausiai. Faktai betgi neigia tokius jų tvirtinimus ir rodo, kur kokie persekiojami, lietuviai ar lenkai. Mes labai įsitikinę, kad teisingumo svarstai yra pakrypę mūsų naudai.

Lenkija labai klysta. Neteisingais žygiais taikomais mūsų tautiečiams, ji neprivers Lietuvos pasirašyti neteisingą sutartį ir užmegsti su ja santykius. Tas kelias ne tik klaidingas, bet ir pačiai Lenkijai žalingas: juo negalima prieiti gerų kaimyninių santykių. Juo gilinama praraja tarp dviejų tautų, kelis šimtus metų taikoje gyvenusių.

(Bus daugiau)

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

ŽIEMOS PRAJOVAI

Taip skaudžiai nepūskit, vėjai šiūruonėliai, taip smarkiai nešėlkit, audros pūkštuonėlės! Džiaržga ledo kalnai, pūgomis pasikaišę, staugia. Ūžia audros, vėjus pažaboję. Šaltis spirgina. Ledinės gijos siurbiasi į kūną, kaip išalkusios dielės. O keliai čirpia, gružduodami lyg dantimis sukaustytieji. Žaidžia šiaurys leduotais kyšuliais. O stiklu apdengti ežerai tyvuliuoja gelmei sąpnų gyvenimą. Nuo ballų kalnų ritasi pusnynų bangos, jas lydi žiemos stygų simfonija kaip Dovydo arfa, ar kaip Bethoveno sielos audrų audiniai.

Pašūrpę baltais pūkais, šarmų girliandomis išsikaišę, styro išdidūs parkų paminklai, didžių išmančių iškelti amžiams sparnai už garbę, melą, ar kraują! Žemei vistiek kas ant jos sotvėtų. Ji gamtos rankomis puošia, šalčiu kausto, uždaro į kapų angas turčių ir benamį. Paslepia sunykimą ir vėl gimdo gyvybę. Leidžia žmogui kilti aukščiau arų, arba pulti žemiau šiukšlės.

Gruoblėti žiemos griaučiai švaistosi po lūšnas ir rūmus. Leduotosios rankos barbena vėjais i šalčio iškaišytus langus, gnaibo jautriais pirštais elgetų ar ponų skruostus. Jai vistiek, kaip jausmo pagautam galijotui. Nors raitosi kaminais dūmai, nors laižo ugnys židinių sieneles, žiema baltais vainikais visam savo puošnume atėjo! O, kiek šalty virpančių būtybių. Kiek nekūrenta lūšnų, kiek alkanų sutvėrimų. O vis tik soti, kailiuota būtybė vis daugiau grobia aukso, užmiršus už pūgų šalty virpantį savo brolį. Kailiuotojo svajonės tik žaisti snaigėmis, žmonių prakaitu sustirusiomis! Štai ir Montrealo žymiosios sočios galvos vėl projektuoja pastatydinti "ledo rūmus", kur sotieji smalsuoliai galvas užriesdami prie leduotų bokštų žavėsis. Kraipys veidus po stiklines šaltas angas, grožėsis, kad šiais laikais mokama gyventi, žengti dailės, kultūros keliais, kai tuo tarpu lyg šunų gaujos alkanųjų bedarbių, skurdžių, be duonių, bepastogių!

Ne vienas gal pasakys: "čia žmonės gauna relyvus ir nebadauja." Bet **elgėtos duona aukėja dvasios elgėtas.** Išrauja iš žmogaus savarankiškumą, įsėja dvasinį surambėjimą, tingumą, tuščią laikinį pamėgimą... O, kiek šiandien varginguose kvartaluose dvasinio surambėjimo! Už visų miesto grožių, po dangoraižių sparnais, paslėpta supuvimas... Vargas! Dvasinis nuopuolis apskėtęs, išsišakojęs...

Šventų Dominikų, šventų Laurynų gatvėse baisybė... Lyg ir išjuokimui duoti šie vardai... Eini tomis gatvėmis ir šiurpsta kūnas iš gėdos ir nustebimo. Nėra durų, nėra lango, kur nemejuotų moters ranka praeiviams. Kukliems rodos veideliams taip įprastas tas amatas, kad visai be varžymosi, be gėdos, ištiesia tūkstančiai šaukiančių rankų. Ir tai ne valandą, ne dieną, ar vakarą, bet tęsiasi žvejonės metų, metais. Neva uždrausti viešieji namai, bet tik pašiepimas kilnesniam jausmui... Pašiepimas šventųjų vardų, išniekinimas katalikų autoritėto. Argi to nepastebi viešosios tvarkos saugotojai? Argi to nemato kunigų kunigai, kurių pilnas Montrealas?! Ir kamgi styro vienuolynų vienuolynai, kad neišketų protesto bent už šventųjų vardų sutrypimą, arba per doresnes organizacijas ieškotų kelių, kaip sutvarkyti prostitucijos klausimą! Argi jau nėra kelių duoti varguomenei daugiau darbo, duonos ir dvasinio auklėjimo?! Neva prie teisėjų stalo dažnai šaukiama susivėlusios "laibablauzdės"... Bet... ir autoritetų akelės vis prie moters pėdų... prie žemės aukso...

Gaila... Žiema... Dvasinė žiema ligi aukščiausio laipsnio. Pūgos klostosi kūnų sauvalei. Ūžia aistrų audros šelstančiuose jausmuose... ir sninga nepastebėtos dvasinės ašaros į amžių taurę...

Rengiamės tautos šventei

1938 m. sausio 18 d. įvyko VVS Montrealo skyriaus valdybos posėdis.

Svarstyta, kaip tinkamai suruošti Vasario 16-tos ir kartu Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų paminėjimą. Kalbėtoju pakviesta Vienybės redaktorius Tysliava. Taip pat tą dieną statomas populiarus veikalas, 6 veiksmų tragedija "Tėvynės išdavikas".

Be to, tarnavę Liet. kariuomenėje savanoriai ir dalyvavę nepriklausomybės kovose ir šiaip kariai veteranai taip pat rengiasi organizuotai pagerbti žuvusius dėl Lietuvos Nepriklausomybės ir pavergtojo Vilniaus krašto brolius lietuvius.

Todėl VVS skyriaus valdyba kviečia narius rėmėjus ir visus kitus lietuvius, kurie yra tarnavę Lietuvos kariuomenėje atsilankyti į VVS skyriaus susirinkimus.

VVS, pradedant Naujaisiais Metais, yra paskelbusi vajų trims mėnesiams. Metinis nario mokestis tiktai vienas doleris. Taip pat į VVS priimami ir vaikai. Vaikams mokestis yra mažesnis.

Primenama VVS nariams, kurie už 1937 metus dar neužsimokėję nario mokesčio, kad nepamirštų atsilyginti.

Reporteris

MONTREALO LIETUVIŲ ŽINIOS

AIDO CHORO PIRMAS PARENGIMAS

Montreale, sausio mėn. 16 d. Vytauto Didžiojo klube Aido choras statė Miko Petrausko operetę "Malūnininkas ir Kaminkrėtis". Vaidinimas pusėtinai pavyko, nors iš publikos atsirado ir tokių, kurie iš artistų mėgėjų įdėto triūso ir pasijuokė. Bet turiu pažymėti, kad visiems prisitaikyti visai neįmanoma. O ir veikalas gana sunkus, ir nepratusiems vaidintojams užteko darbo.

Šį veikalą statė Juraitis, grimavo Belevičienė, o vaidino šie asmenys: E. Lankaitis, J. Kvietinskas, "Džimis", Narkeliūnas, A. Račienė, M. Danisevičienė, M. Žinaitytė, o sufleravo A. Šnaiderienė ir Naujokaitis.

Iš šių vaidintojų viena moteris tik pirmą kartą pasirodė scenoje, dar niekad nebuvo vaidinusi. Tai Danisevičienė, kuri vaidino Barborą ir savo gabumu tiesiog nustebino publiką. Tai reikia stebėtis iš tokio nuo stabaus gabumo.

Vėliau prisidėjo ir choras su keletu dainelių, kurios sujaudino tuos, kurie dar nepametė lietuviškos dvasios ir džiaugėsi, galėdami prisiminti, kad lyg dalyvauja lietuviškų vestuvių iškilmėse, prisiminimuose. Paskiau dar padainavo Jasiūnas. Jis savo balsu beveik ligi pamišimo jaudina publiką, ir šaukia jį scenon atgal: Ir žinoma, norėdamas patenkinti publiką, dar kartą padainavo. Tik labai gaila, kad jis abi dainas dainavo anglų kalba ir dargi lietuvių vakare! Tai yra apverktinas dalykas, nes lietuvių tarpe nedaug yra tokių gabių, kaip Jasiūnas, ir dargi čia Kanadoj gimusių ir augusių. Tą retenybė, kad lietuvis galėtų pralinksminti savo tėvelių ir bendrai visų širdis savo gimtosios kalbos daina.

Turius pažymėti ir tarti padėkos žodį visiems klubiečiams už tokią puikią vakarienę, kurią surengė tuoj po vaidinimo, šukviečiant visus vaidintojus ir choristus. Reikia stebėtis klubo žygiu, nes tai pirmą kartą, aš manau, taip pasižymėjo. Net pašaliniai turėjome ko stebėtis. Ir kartu džiaugtis.

Kuomet dideliame ūkyje šeimininkas būna linksmas, tai ir visai šeimynai, sakyčiau, darbas būna daug lengvesnis. Bet jeigu šeimininkas nosį nusukęs šnypščia, arba tik išsiskiria vieną kur patinkamesnį iš šeimynos, tai sakyčiau toks žmogus nėra vertas pagarbos. Taigi, kaip buvau aukščiau žymėjus apie vakarienę, tai klubo pirmininkas prisidėjo prie vakarienės sykiu su choristais ir pasakė gražią kalbą, linkėdamas geriausios laimės ir pasisekimo. Ir kad tas mažas būrelis išaugtų į didžiulį choristų būrį. Paskutinius pirmininko kalbos žodžius palydėjo visi rankų plojimu.

Trūksta man žodžių pagerbimui šeimininkių, kurio taip puikiai darbavosi, rūpinosi vakarienės suruošimu. Jos savo rankomis išpuošė stalus įvairiausiais pamarginimais. Rodos, nesinori nė valgyti, tik pasižiūrėti. Šeimininkės buvo klubo moterų draugijos pirmininkė Lenkaitienė ir Vilkutaitienė. Reikia tarti toms moterims nuoširdų ačiū, taip pat ir Šarkienei, nes ir ji darbavosi. Gėrymais vaišino J. Yla, J. Vaškys ir choro pirmininkas J. Strimas. Pagelbėjo Vasiliauskas ir Ambrasas prie tikietų. O J. Adamonis palinksmino muzika, tik gaila, kad labai trumpai. Ačiū Balčiūnui už tokį malonų pasitarnavimą su smuiku ir pijanistei Šerpetytei.

Būtų malonu, kad klubo choras gyvuotų ir surengtų daugiau dar gražesnių ir įdomesnių parengimų.

Linkiu gero pasisekimo!

Ežerų Gėlė

ŠIO PUSLAPIO BENDRADARBIAMS

Gražiosios šio puslapio jėgos!

Aš visuomet tikėjaus, kad rūdija stalčiuje ne viena plunksna! Kad tūno ne viena dvasia, pralenkdama mintimis kalnus, vandenynus ir debesis. Tikėjau, kad audžia širdžių audinį ritmuoti ar prozuoti kaspinai.

Neapsirikau. Štai, jau rikiuojasi įvairios antraštės, jau ruošiama lyg vaško koriai, ir ne viena darbšti dvasinė bitutė ruošia nešti savo triūsą šiam lapui.

Sveikimu su gilia meile ir pagarba, mano plunksnos broliai, linkiu gražių vaisių mūsų pradėtam darbui. Linkiu drąsos ir ištvermės, nepalaužiamos valios ir jėgų.

Jau turime savo bent puslapį, kur galėsime drąsiai reikšti savo tautines idėjas. Juk mūsų tautinė liaudis ne kartą nešioja pritvinkusias širdis nei kalingo žodžio, dabar galės šiam kampely reikšti, duos kle stėti naujiems sielų žiedeliams. O kad visuomenė įvertina, spręskime iš to. Štai, plaukia man laiškai narsumui ir drąsai skatinti. Montrealo lietuviai, kurie kitus laikraščius skaitė, šiandien teiraujasi Vienybės! Jaunimas, kurs tik angliškus puslakščius vartė, šiandien nepasidalina Montrealo pirmuoju puslapiu. Todėl džiugu sielai, kad žmonijai skirtos valandos priimamos, įvertinamos.

Jei artojas pailsta nuo žagrės, gal mes kartais labiau pailsime nuo dvasinių arimų. Bet kilkime visa siela į artimo meilės širdžių švyturį, neškime savo pjūtį. Mūsų kardas — plunksna. Mūsų keliai — sąžinė, mūsų ramstis — Dievo ir Tėvynės meilė.

Ranka į ranką, petys į petį, sudarykime sielų vainiką bendram darbui! Po vieną dvasios žiedą, po vieną minčių žiupsnelį riškime į tiesos ir meilės pluoštą ir neškime žmonijai.

Jūsų plunksnos sesuo

Marija Aukštaitė

Teisėjas: — Susibarei su kaimynu?

Žmogus: — Taip, pons sudžia.

— Kas barnį pradėjo?

— Jis, pons sudžia.

— O kaip jis sakė?

— Esi, pons sudžia, durnas kaip avinas.

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI – MŪRININKAI
DAŽYTOJAI – TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

Tel.: LInden 2-2594 Tel.: ELizabeth 2-0857

BUDRECKIŲ
Laidotuvių Biuras

Geriausiai patarnauja visais reikalais

242 So. Wood Avenue,
Linden, New Jersey

105 Second Street
Elizabeth, New Jeresey

STUDENTAS VYT. ANDRIUKAITIS PAS MILIJONIERIŲ

Jauno medicinos studento Vytauto mintys ir siekimai kaip nežaboti žirgai. Jis pilnas energijos, pilnas įvairiausių siekimų bei idealų. Jo planai platūs, ir lakios svajonės toli neša nerimstančią jauną dvasią! Bet didžiausias jo šių dienų siekimas — į daktarus, į daktarus! Jis rymo per naktis užkniubęs ant knygos, varto kaukolę, beldžiasi žmogikauliuose, piausto lavonus, skiepija bakterijomis gyvulėlius, o jo veide vis blanksi švelni šypsena.

Vytautas Andriukaitis, tai vienintelis Montreale lietuvis studentas. Tai mūsų lietuvių garbė ir pasididžiavimas. Garbė jo rūpestingiems tėveliams, kad suprato mokslo svarbą, įdėjo triūso ir vargo į Vytauto sielos židinį.

Šis jaunuolis nors Montreale gimęs ir augęs, bet visą sielą atidavęs savo tautybei. Jis nuolatos mini tą šalį, kur jo tėveliai auksinių kviečių laukuose jį bent metelius pasivadžiojo... Vytautas pamilo savo tėvų Tėvynę, jų papročius, kalbą ir neužmirštamas mėlsvų žibuoklių prisėtas Lietuvos pakrantes.

Organizuojant Vilniaus Vadavimo Sąjungos Montrealo skyrių, Vytautas su džiaugsmu pritarė, stojo nariu ir dabar užima vieną valdybos nario vietą. Ruošiant VVS parengimus, šis jaunuolis uoliai padeda. Ir kada rengė VVS rožių vakarą, studentas Andriukaitis parodė daug energijos savo veikloje: jis suorganizavo studentų prancūzų grupę ir rožių baliuje pasirodė su studentiškais šūkiais ir inteligentiškumu. Vilniaus Vadavimo Sąjungos reikalais jis lankėsi pas vieną žymų genekologą daktarą Lalonne, Fabien fabriko savininką — milijonierių. Vytautas savo įspūdžius šiaip nusakė.

VAKARO PRIEBLANDOSE

"Aš atsukau telefono rankelę ir paskambinau daktarui Lalonne. Atsiliepė išdidus balsas ir pakvietė mane. Būdamas dar tik studentas, kaž kaip nejaukiai jaučiausi, eidamas pas jau seniai pasižymėjusį daktarą. Su žingsniais mano nervai nerimo... Bet vis tik aš pasijutau esąs prie puošnių rūmų durų.

Beveik nejutau, kaip jos atsivėrė, ir daktaras Lalonne mane pasitiko. Uždėjo ranką ant mano peties ir nusivedė į svečių kambarį. Čia aš nustebau dėl baldų brangybės ir prabangos. Pasijutau toks menkas ir kūdikiškas prieš to žmogaus garbę ir turtą. Aš priselinau arti durų esančios kedės ir susijaudinęs lyg nesavas atsisėdau.

Daktaras Lalonnė tėviškai prie manęs priėjo. Jo aukštas siluetas su kiek žilais plaukais, ramios akių ugnelės su šypsniu mane kvietė į savo kanapą. Nuskendau... ne tik kūnu, bet ir mintimis, kad vis tik yra pasauly žmoniškumo. Tuo tarpu daktaras pasitraukė keistą pabūklą, paspaudė sagutę, ir lyg pasakiškas stalelis prieš mus stovėjo nukrautas gėrimais, užkandžiu ir cigarais.

Visą valandą mane **vaišino kaipo lietuvį moksleivį.** Teiravosi apie mano tautą, mano tėvelių Tėvynės gyvenimą. Aš, kiek pajėgiau, piešiau jos kelius, kultūrą, pažangą, iškovotą nepriklausomybę ir nupasakojau Vilniaus vargus. Daktaras Lalonne reiškė mano tautai užuojautą ir pagarbą, reiškė džiaugsmą, kad galėjo išgirsti apie mažą, bet narsių vyrų žemę už tolimo Atlanto.

Atsisveikinant paspaudė man ranką ir palydėjo puošniais karidoriais.

Kai namo grįžau, man svaigo galva, kad vis tik pasauly yra kai kam pasakiškas gyvenimas, garbė ir turtais apraizgytas... O aš ten nunešiau bent savo tėvų Tėvynės žaizdą — Vilniaus išplėšimą."

Marija Aukštaitė

PIRKITE BONNOX
DĖL
SILPNOS PŪSLĖS

Palengvina per 5 dienas arba nieko nekainuoja

Tūkstančiai kenčia nuo silpnos pūslės kuri suerzina inkatus, sudaro nemalonų, nieztintį, deginantį, šlapumą, užpakalio ir kojų skausmus, nervingumą, dažną pajaudimą naktimis. Visa tai galima išvengti jeigu tik **išvalysite** nuodingus kepenų rūgščius. Nelaukite nei vienos dienos. Atsiųskite šį skelbimą ar asmeniškai ateikite į **Atkins Lab., 44 East 63rd St., New York City.**

Nesiųskite pinigų. Užmokėkite laiškanešiui $1.00 ir už pašto perlaidą kai atneš **BONNOX** jums į namus. Vartokite šias švelnias, antiseptines ir stiprinančias plyteles 5 dienas. Jeigu jums nepalengvins ir nesijausite jaunesniu gražinkite nesunaudotas plyteles ir jūsų $1.00 tuojau bus grąžintas. (Vienybė)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 20 METŲ SUKAKTIS
IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO

KONCERTAS

Įvyks sekmadienį

Vasario-Feb. 13d., 1938 m.

3 val. popiet

LABOR LYCEUM

947 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y.

ŽUVUSIŲJŲ DĖL LIETUVOS LAISVĖS PAGERBIMAS

Kariškas apeigas atliks Am. Lietuvių Legijono 1-is Postas ir Geležinio Vilko draugovė.

Kalbės:
J. TYSLIAVA, P. JURGĖLA, V. BUKŠNAITIS IR A. ALEKNA

Koncerte dalyvauja:
Dainininkai, A BANYS, E. SADAUSKAITĖ, M KIŽIŪTĖ ir A. VASILIAUSKAS.
Trubadurai: F. MORKUS, V. BUKŠNAITIS, K. B. KRIAUČIŪNAS ir KAŽEMEKAS. Pijanistas T. SADLAUSKAS.

K. STRUMSKIO VEDAMAS CH ORAS.

ŠOKIAI Gros J. Avižonio orkestras ŠOKIAI

BILIETAI: - - - - - - - - - $1.00, 75c. ir 50c.

VIENYBĖ

KUR GYVENA IR KĄ VEIKIA MŪSŲ SPORTININKAI IMTININKAI?

Sharkey tinginiauja, Požela Anglijoje, o Eddie Hogan rengiasi į Australiją

Prieš pora metų New Yorkas buvo centras ne tik kitų tautų sportininkams, imtininkams, bet čia daugiausiai laiko praleisdavo ir lietuviai imtininkai. Vėliausių kelių metų bėgyje vienas po kito jie pradėjo iš New Yorko išvažiuoti. Dabar retai čia matyti lietuviai imtininkai, kurių vardai puošdavo didžiųjų sporto arenų plakatus. Bet kur dabar gyvena ir ką jie veikia? Štai:

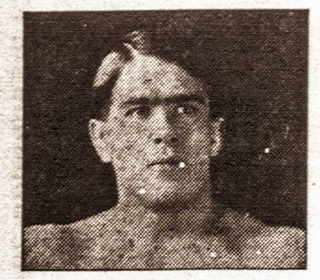

Karolis Požėla, viso pasaulio lietuviams žinomas imtininkas, su kuriuo man teko apie metus išlaikyti nepriklausomų imtininkų grupę New Yorke ir rengti imtynes Waterbury, New Haven, Naugatuck ir Norwick, Conn., Paterson, Jersey City, Orange, N. J. ir Springfield, Mass. Požėla dabar jau antri metai gyvena ir dalyvauja imtynėse Anglijoje, Londone, kur jis mano iki šių metų rudens gyventi.

Kaip atrodo iš jo laiškų, jam Anglijoje sekasi neblogai ir anglų tarpe jis labai populiarus, kaip švarus ir džentelmeniškas sportininkas.

Juozas Komaras, Amerikoje gavo mažai progų imtis. dėl to pereitais metais aplankė Pietinę Ameriką, kur išbuvo keleta mėnesių. Teń, kaip girdėti, jam sekėsi gerai. Vykdamas iš Pietinės Amerikos į Lenkiją Komaras porai savaičių sustojo Londone. Lenkų laikraščiai praneša, kad jis dabar jau Lenkijoje su Zbyškų broliais.

Dr. Karolis Sarpolius jau apie metai kai gyvena Houston, Texas valstybėje, kur jis ne tik pats imasi, bet gavo imtynių teisėjo tarnybą. Vėliausiu laiku į Houston, Texas nuvažiavo ir kitas lietuvis, Brooklyno lietuviams žinomas, **Petras Baltronis.** Atvykęs iš Lietuvos jis prieš penkis metus čia pradėjo mokytis imtynių sporto. Jau antri metai kai važinėja po Jungtines Valstybes ir iki šiol aplankė Washingtono, Oregono, Kalifornijos ir Texas valstybes. Prieš Kalėdų šventes Baltronis rašė, kad pasiilgęs Brooklyno ir norėtų parvažiuoti, bet dabar dar negalįs.

Billy Bartush (Bartuška), kilęs iš Chicagos, vėliausiu laiku apsigyveno Bostone, bet daugiausiai imasi Baltimorėje, Philadelphijoje, New Yorke, Waterbury ir New Jersey valstybėse. Dabar jis laikomas vienas iš geriausių imtininkų Amerikoje.

Vladas Biekša neseniai grįžęs į Worcester, Mass. pasitraukė iš imtynių sporto ir pradėjo dirbti dratinėje, kur sako, gerai uždirba. Biekša buvo gerai žinomas kaip "drapiežnas dzūkas".

Jack Sharkey-Žukauskas jau daugiau negalvoja apie kumštynes. Jis prižiūri savo alinę Bostone, o liuoslaikį praleidžia žaisdamas bilijardus ir kortuodamas su savo draugais. Neseniai Bostone buvo kalbama, kad jis bus paskirtas Mass. valstybės bokso komisionierium, bet daugiau apie tai negirdėti.

Eddie Hogan-Jocis iš Waterbury, Conn. keleta kartų kumščiavosi New Yorke, Newarke ir pereitą vasarą buvo Londone, Anglijoje. Netrukus žada važiuoti į Australiją kumščiuotis.

Justinas Sirutis, brooklynietis, baigęs universitetą kumščiavosi kelis kartus New Yorke. Vėliausios jo kumštynės buvo Brooklyne, sausio 22 d.

Jack Sharkey

Jack Gansonas-"Karabinas", per vėliausius kelis metus visko išbandė: imtis, skraidyti lėktuvu, imtynes rengti. Vėliausiu laiku buvo Montreale, kur rengė imtynes, bet ant žiemos išvažiavo į Kaliforniją, kur žada pora mėnesių ilsėtis.

Kaip matote, mūsų sportininkai, išvažiavę iš New Yorko, jau spėjo apvažiuoti ir kitas valstybes ir iki šių metų pabaigos aplankys daugiau valstybių.

J. Jokubauskas

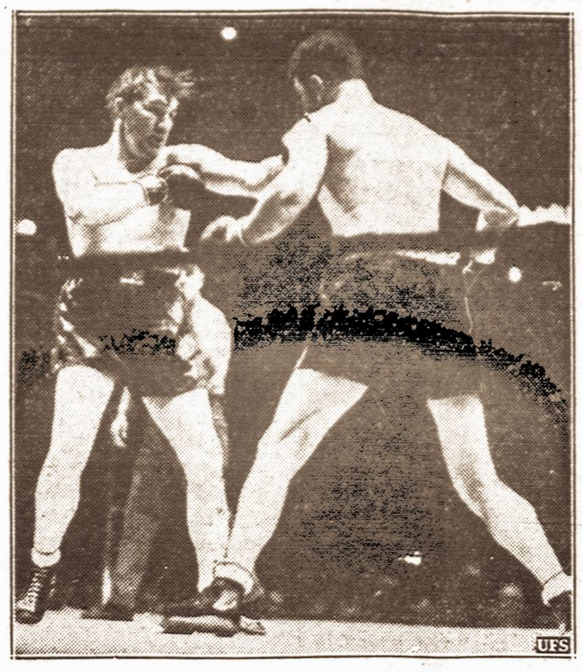

Vėl boksuosis. — Šiomis dienomis New Yorko Madison Square Garden arenoje boksavosi buvęs pasaulio sunkaus svorio čempionas Jimmy Braddock su vėlsu Tommy Farr. Farr pralaimėjo punktais. Dabar numatoma netrukus vėl surengti jiems kumštynes, kurios užsitęs 12 raundų. Pirmosios buvo tik 10 raundų.

B. M. ŠALINSKAI SUSILAUKĖ DUKTERS

Sausio 16 d. Liberty ligoninėje, 3:15 min. rytą p. Šalinskai susilaukė dukterį. Motina Margaret Šalinskienė jaučiasi gerai, o tėvas Bronius irgi labai linksmas, nes duktė labai panaši į tėvą ir sveria 7 svarus ir 3 uncijas. Šalinskas pranešė, kad naujagimės vardas bus Louise Ann. Šalinskienė sugrįš iš ligoninės antradienį ar trečiadienį.

Linkiu B. M. Šalinskams gražiai išaugintí savo mažą dukrelę.

B. M.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO METINIS KONCERTAS

Vasario 13 d. 1938 metais
LABOR LYCEUM SALĖJE

Lindeno lietuviai ruošiasi Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų minėjimui

Šiandien, jau po 20 metų minėsime Lietuvos nepriklausomybę. Džiaugsmas pripildo mūsų širdis. Juk tai tautos prisikėlimo diena, diena jos apsisprendimo, jos pirmojo gyvojo ir laisvojo žodžio diena; diena, kurioje trūko vergijos pančiai ir tauta pradėjo naują laisvą gyvenimą ir kurybą. Mes visi tos tautos sūnūs ir dukros, esame laisvos tautos vaikai.

Vasario 16. Tai mūsų rimtų pasiryžimų diena, nepamiršti savo kraujo balso, eiti išvien su tautos reikalais ir pagal savo išgalę juos remti, visvien, kur lietuvis gyvens ir dirbs, jis negalės pamiršti jog yra lietuvis, tad visi ruoškimės ateities kovoms ir darbams.

Tam tikslui Lindeno lietuviai suėję į Bendrą Komitetą rengiasi tinkamai paminėti šią garbingą tautos šventę, su didele programa ir t.t. Prakalbos, teatras ir dainos. Šis draugijų komitetas susideda iš šių asmenų: J. J. Liudvinaitis, A. Perevičius, A. Yuršiūtė, J. Rauba, K. Atutis, F. Kairevičius, A. Lauraičiūtė, O. Mikšienė, F. Bartusevičius ir F. Marozas.

Komitetas nutarė surengti šį iškilmingą vakarėlį šeštadienį, vasario 19 d., Linden Hall, Wood Ave. ir 16th St., Linden, N. J. Prasidės 7:30 val. vak.

Programoje dalyvaus aukštų svečių, kalbėtojų: p. A. Simutis, Lietuvos Generalinio konsulo sekretorius iš New York, N. Y., mūsų miesto mayoras M. J. McManus, p. Vitalis Bukšnaitis, Vienybės angliško skyriaus redaktorius iš Brooklyn, N. Y., komp. J. Žilevičius iš Elizabeth, N. J. ir kiti.

Bus suvaidintas veikalas Tėvynės Laisvei Brėkštant. Išpildys mūsų atsižymėję vaidylos. Veikalas perstato kada lietuviai kariavo su bolševikais ir užėmė sostinę Vilnių.

Bus dainos, solo, duetai, kvartetai, kuriuos išpildys Elizabetho lietuvių parapijos choristai vad. komp. J. Žilevičiui, dalyvaus vietinių jaunų mergaičių būrelis pasipuošusios tautiškai, pašoks tautiškus šokius.

Lietuviai lindeniečiai ir iš apylinkės, prašomi tą dieną susirinkti visiems į šias iškilmes ir išgirsti kas yra nuveikta per 20 metų Lietuvoj ir kokią pažangą Lietuva yra padariusi savo valstybiniame gyvenime.

Pradžia 8 val. vakaro.

J. J. Liudvinaitis, kom pirm.

Paskaita tautininkams

Amer. Liet. Tautininkų Klubo pirmininkas P. Jurgėla laikys paskaitą apie tautininkų ideologiją ateinantį penktadienį, sausio 28 d. 8 val. vak. klubo svetainėje, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Įžanga laisva visiems Tautininkų Klubo nariams ir jų atsivestiems draugams.

Klubo nariai prašomi gausiai atsilankyti į paskaitą ir po to dalyvauti draugiškose diskusijose, savoje tautininkų šeimoje.

A. Alekna,
klubo sekr.

PAGERBIMO VAKARIENĖ

Rengia Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas šeštadienį, sausio 29 d., klubo salėj, 60-39 56 Drive, Maspeth, N. Y.

Ši vakarienę bus viena iš puikiausių, kuri buvo rengta Maspethe, nes rengėjai deda visas pastangas pagaminti gerus valgius ir gėrimus.

Taip pat išgirsite klubo darbuotojų kalbų.

Tikietai vyrams $1.50, moterims $1.00.

Norintieji gerai laiką praleisti ir pasilinksminti, ateikite į viršminėtą vakarienę.

Komitetas

PARSIDUODA

Negirdėtas (foreclosed) namų pigumas. Nuo 5 iki 7 kambarių, Brooklyn ir Queens County. Kreipkitės į: Title and Mortgage Co., 80 Jamaica Ave. Brooklyn. Tel. Applegate 6-700

Reikalinga mergina, namų ruošos darbams. Kambarys gyventi. Geros sąlygos. Reikia rekomendacijų. Kreipkitės Mrs. Kirschbaum, 1488 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y.
Tel. Dickens 2-4782 (22, 23, 24)

Skaitykit Vienybę

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS

JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

TAUTIETI, TAUTIETE!

Jei nori, kad seniausias, bet greičiausiai pasirodantis Amerikoje lietuvių dienraštis lankytų Tavo namus, skaityk anksti išeinančią

V I E N Y B Ę

Jeigu nori suprasti, žinoti ir įvertinti visa tai, kas buvo įvykę, kas dedasi visame pasaulyje šiuo laiku, skaityk seniausį Amerikos lietuvių laikraštį

V I E N Y B Ę

Jeigu nori žinoti kas veikiama Jūsų apylinkės liet. organizacijose, kas Jūsų apylinkėj gimė, gyveno, dirbo ir mirė, skaityk tautiškos minties dienraštį

V I E N Y B Ę

Jeigu nori greičiausiai žinoti vėliausias žinias iš Lietuvos, skaityk daugiausiai žinių apie Lietuvą turintį dienraštį

V I E N Y B Ę

Jeigu nori, kad Tavo vaikai neištautėtų ir žinotų apie Lietuvos jaunimo darbus mokslo, kultūros ir sporto srityje, teskaito pirmadienio

V I E N Y B Ę

Jeigu nori žinoti ką rašo visi kiti laikraščiai, skaityk gausiai informuojančią

V I E N Y B Ę

Jeigu nori ką pirkti ar parduoti, skaityk ir garsinkis

V I E N Y B Ę J E

Jeigu nori viską žinoti ir kartu sutaupyti pinigų nelaukdames užsiprenumeruok

V I E N Y B Ę

Vajaus metu, kuomet prenumeratūros kainos sumažintos. Vajaus metu dienraščio prenumeratos kaina sumažinta. Kanadoje $5.00, kitose Amerikos Jungtinėse Valstybėse $4.00.

LITHUANIAN PRESS CORP., INC.
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street — Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. STagg 2-5843

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burroughs

148. Dėl Janės asipriešinimo Kavandavanda visiškai padūko. "Gailėsiesi, kad man priešinaisi!" surėko jis, įstūmdamas Janę į nedidelį kambarį, išpuoštą numirėlių galvomis, džiovintomis gyvatėmis, driežais ir varlėmis.

Kavandavanda paėmė iš dėžutės kelis juodus gumulukus. "Šios pilės — tai manoji amžinosios jaunystės paslaptis. Jos padarytos iš moterų kraujo sumaišyto su slaptomis žolėmis. Kitos mano pilės bus padarytos iš tavo kraujo"...

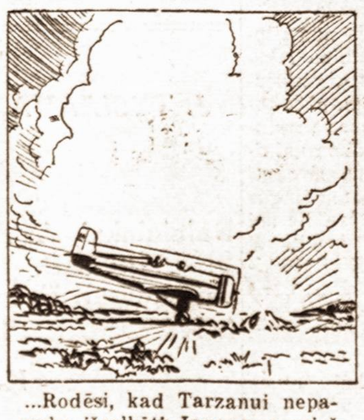

...Rodėsi, kad Tarzanui nepavyks išgelbėti Janę, nes prieš lėktuvą riogsojo didelis akmuo, į kurį teks susikulti. Brownas matė tik vieną, nors nemenkiau pavojingą būdą išsigelbėti: jis paleido lėktuvą žemyn.

Lėktuvo ratai trinktelėjo į žemę, nuo ko visas lėktuvas pašoko į orą ir variklio sparnų traukiamas, peršoko per didįjį akmenį. Brownas lengvai atsiduso ir pakreipė lėktuvą į aukštį. Tik Tarzanas nesijaudino ir tylėjo.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII METAI 23 (315) N. BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 28 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth

Mes šiuos metus turime atžymėti. Turime prisiminti visus didžiuosius ir garbingus žygius ir jų vykdytojus, kurie atvedė Lietuvą iki nepriklausomos valstybės, sako Argentinos Išvien.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN 28 1937

DABAR

Guli ant lentynų
Andrius Vištelis
Kodėl jie šoka?
"Ašaka gerklėje"

JUOZAS TYSLIAVA

Savaime suprantama, kad Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties proga, Lietuvoje bus suteiktos malonės daugeliui politinių kalinių. Tai pajutę, mūsų komunistai, o taip pat tariamieji bendrafrontininkai skubinasi ruošti "amnestijos peticijas", kurias jie siųs Lietuvos prezidentui. Mat, vėliau jie galės girtis, kad "ve, draugai, ką mes padarėme".

Tik vargas, kad tas "peticijas" bolševikai laiko padžiovę ant lentynų. Kažin koks Nalivaika Laisvėje skundžiasi, kad peticijos negrįžta. Girdi:

"Ilgiau užlaikytos namie ant lentynos, ar kur nors stalčiuje, tuščios ar prirašytos — nustos savo vertės".

Visas bolševikų veikimas paremtas demagogija, apgaudinėjimu. Taigi, ir šiuo atveju mūsų bolševikai bando varyti savo "sūkur-mūkur".

Amerikos lietuvių spaudoje net nebuvo pastebėta, kad neperseniai suėjo lygiai 100 metų, kai gimęs aušrininkas Jonas Andrius Vištelis.

Šis Kraševskio Vitoliorandos vertėjas, negalėdamas pakęsti rusų priespaudos, apleido Lietuvą ir apsigyveno Argentinoje. Bet poetas Vištelis dar labiau nekentė lenkų. Net apie savo žmoną, kuri buvo lenkė, Vištelis taip rašė:

"Mano pati, kaip smakas, norėtų savo vaikus lenkiškais nasrais praryti, — sulenkinti. Aš uždraudžiau poterių lenkiškai mokyti, liepiau lietuviškai, tai ta sparva beveik ko neišputo iš pasiutimo, bet galiau pasidavė 'ant Dievo valios', kai pasakiau, kad bobos vardas ar pavardė išnyks iš šios žemelės, o vyro pasiliks, kol vyriškoji karta tęsis".

Vištelis mirė 1912 metais vienoje Pietų Amerikos psichiatrinėje ligoninėje. Taigi, pernai suėjo ir 25 metai, kai poetas Vištelis miręs. Taip, Vištelis jau seniai miręs, bet jo dainos dar ir dabar dainuojamos. Kas iš jūsų neatsimenate —

"Op, op! Kas ten? Nemunėli! Ar tu mane šauki?"

Amerikos laikraščių korespondentas Nickerbockeris rašo, kad Vladivostoke ji labiausiai nustebines masinių šokių psichozas. Šoka vyrai su moterims, moterys su moterims ir net vyrai su vyrais... O vyrai su vyrais, korespondento nuomone, šoka dėl to, kad Vladivostoke keleriopai daugiau vyrų, negu moterų. O daugiau dėl to, kad Vladivostoke nepaprastai daug kariuomenės.

Kodėl Stalinas dar pernai įsakė visiems, ypač jaunimui, šokti ir linksmintis?

Į tai labai gerai atsako vienas suomių laikraštis. Tas laikraštis tvirtina, kad Stalinas, bijodamas opozicijos ir norėdamas jaunimą nukreipti nuo politikos, įsakė jam šokti, kitaip tariant, tenkintis kitos rūšies pramogomis.

Sakoma, kad Amerikos mokykla, norėdama jaunimą atitraukti nuo politikos, pakišo jam įvairios rūšies sportą. Bet Stalinas, siekdamas to paties tikslo, pasirinko "buržuazinį išmislą".

Lietuvių Darbininkų Draugija, arba, kaip kiti ją vadina rusišku "sklokos" vardu, susijungė su Lietuvių Socialistų Sąjunga. Tuo tarpu Prūseikė, kuris, faktiškai, tą "sklokų" suorganizavo, grįžęs atgal pas bimbinius komunistus, Vilnyje taip rašo:

"Nedaug beliko Strazdo-Stilsono sklokos, bet net joje kyla protestai prieš Stilsono-Grigaičio gešeftą ir biaurią antisovietinę kampaniją. Tūli stato klausimą, kaip socialistai žiūri į diktatūrą proletariato ir t.t. Grigaičio frakcijos socialistai žiūri į diktatūrą proletariato lygiai taip, kaip ir Stilsonai. Ji jiems ašaka gerklėje".

O vis dėl to ta "ašaka gerklėje" grąžino daugelį komunistų atgal pas socialistus. Jeigu ne ta "diktatūra proletariato", ne tie šaudymai Sovietų Sąjungoje, tai gal būt nė tos "sklokos" Prūseikai nebūtų reikėję organizuoti.

400 ITALŲ IR VOKIEČIŲ LĖKTUVŲ VISĄ DIENĄ BOMBARDAVO TERUEL

Italai sako, kad iš viso Etiopijoje nėra tiek italų, ir pranešimas yra neteisingas

HENDAYE, Prancūzija, sausio 27 d. — Daugiau kaip 400 vokiečių ir italų karo lėktuvų vakar per visą dieną bombardavo vyriausybininkų pozicijas Teruel mieste ir apylinkėje. Korespondentai matę šį bombardavimą sako, kad tokio dar nebuvo Europos karų istorijoje. Didieji vokiečių ir italų bombonešiai apie 10 valandų mėtė didžiasias oro torpedas, beveik be pertraukos visa pafrontė drebėjo nuo bombų sprogimo.

Po bombardavimo iš lėktuvų, naktį vyriausybininkai pradėjo pulti frankistų pozicijas į šiaurės vakarus nuo Teruel ir kai kuriose vietose privertė juos pasitraukti.

Beveik tuo pačiu metu keliolika frankistų karo lėktuvų bombardavo Valencijos miestą. Apie 125 žmonės užmušti, daugiausiai civiliniai gyventojai. Tarp užmuštųjų Valencijoje yra ir vienas anglų prekybinio laivo kapitonas.

Vyriausybininkai bombardavo frankistų miestą Valladolid. Bombardavime užmušta 12 žmonių.

PRANCŪZIJA NORI PANAIKINTI KARO LAIVŲ APRIBOJIMĄ

PARIS, sausio 27 d. — Prancūzijos vyriausybė pasiūlė Anglijai ir kitoms valstybėms, kurios iki šiol laikėsi karo laivo apribojimo taisyklių, priimtų įvairiose tarptautinėse konferencijose, tas taisykles panaikinti ir statyti tokius karo laivus, kokius valstybės ma to reikalo.

ANGLIJOS KARALIUS SKRIDO I AVIACIJOS IŠKILMES

LONDON, sausio 27 d. — Vakar Anglijos karalius Jurgis VI antrą kartą savo gyvenime lėktuvu skrido. Šį kartą jis skrido į Anglijos aviacijos iškilmes Sandringham.

Taip pat lėktuvu grįžo į Londono aerodromą.

PER STOCKHOLMO RADIO APIE LIETUVOS KNYGNEŠIUS

STOCKHOLM. — Nils Bohmanas Stockholmo radiofone skaitė paskaitą apie Lietuvos knygnešius. Paskaita įėjo į seriją paskaitų apie didvyrius įvairiuose kraštuose ir įvairiais amžiais. Paskaitą sudarys vieną redaktoriaus Bohmano rašomos apie Lietuvą knygos skyrių.

Redaktorius Bohmanas yra pakviestas skaityti ir daugiau paskaitų apie Lietuvą atskirų jaunuomenės organizacijų susirinkimuose.

KLAIPĖDA. — Du kauniškiai, Bergmanas ir Tarankus, sumanė "zuikiais" nukeliauti į Afriką. Atvykę į Klaipėdą, įlindo į vieną laivą ir slaptai nuplaukė į Švediją, kur buvo sučiupti ir šiomis dienomis juos atvežė atgal į Klaipėdą.

Bėdoj. — Buvęs komunistas Fred E. Beal, kuris Gastonia, N. C. už streikų kėlimą buvo nubaustas 20 metų kalėjimu, vėliau pabėgo į Rusiją, bet dabar sugrįžo.

BUVĘS VOKIETIJOS KAIZERIS 79 METŲ AMŽIAUS

DOORN, Olandija, sausio 27 d. — Buvusiam Vokietijos kaizeriui Viliui vakar sukako 79 metai amžiaus. Ta proga jis gavo sveikinimų iš Anglijos ir kitų valstybių karališkų šeimų. Savo gimtadienį jis praleido labai ramiai, savo šeimynos ir draugų tarpe.

Nepriklausomybės 20 m. sukakčiai gražiai pasipuoš geležinkelio stotys

KAUNAS. — Susisiekimo Ministerija yra susirūpinusi, kad minint Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties šventę būtų gražiai papuoštos geležinkeliu stotys. Stočių rūmus, sustojimo vietų patalpas ir geležinkelių tarnautojų gyvenamus namus numatyta papuošti eglių ir pušų vainikais ir tautinėmis vėliavoms. Jau sudarytas projektas, kuriame yra nurodyta, kaip geležinkelių pareigūnai turėtų vykdyti visą geležinkelio pastatų puošimo darbą. Traukiniais keliauja tūkstančiai žmonių, todėl gražus geležinkelių stočių ir namų papuošimas dar labiau prisidės prie bendros viso krašto šventinės nuotaikos sudarymo.

Į literatūros šventę kviečiama daug žymių užsienio svečių

KAUNAS. — Į tradicinę literatūros šventę premijos įteikimo proga lietuvių rašytoju draugija šiemet kviesis po du estų ir latvių rašytoju. Numatoma taip pat kviesti J. Baltrušaitį, Milašių, suomių rašytoją Mailą Talvio ir G. Papinį. Galimas daiktas, kad tuo pačiu metu Lietuvą aplankys ir žymusis prancūzų rašytojas Jules Romain.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

SHANGHAI. — Vakar Nankine, Kinijoje vienas japonų sargybinis kareivis smogė per veidą trečiam Jungtinių Valstybių pasiuntinybės sekretoriui, kuris pasiliko Nankine sutvarkyti pasiuntinybės reikalus. Sekretorius norėjo įeiti į vienus Nankino namus, bet japonas sargybinis jo neleido, vėliau sekretoriui užprotestavus, kareivis smogė jam per veidą.

WASHINGTON. — Po atodrėkio ir didelio lietaus staiga vėl visur atšalo ir pradėjo snigti. Vakaruose ir vidurvakaruose siaučia dideli šalčiai ir sniego pūgos. Iškrito nemažai sniego kai kuriose Floridos valstybės šiaurinėse dalyse. Nuo didelio ledo slėgimo vos nesugriuvo vadinamas Niagara Falls "jaunavedžių tiltas". Pasikeitus vėjo krypčiai tiltas išgelbėtas. Vietomis tilto sparai per Niagara Falls ledo sulaužyti.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė laikinai nutraukė pašto santykius su Japonija. Kai kas spėlioja, kad galima netrukus laukti Rusijos Japonijos diplomatinių santykių nutraukimo.

HONOLULU. — Vakar išskridęs iš Honolulu į Midway salas China Clipper lėktuvas su 14 keleivių, dėl mechaniškų priežasčių turėjo grįžti į Honolulu.

WASHINGTON. — Vakar prezidentas Rooseveltas Baltuose Rūmuose pradėjo tartis su Mažųjų pramonės įmonių vadais. Taip pat ruošiamas planas, pagal kurį Amerikos biznis galėtų vystytis ir tvarkytis po vyriausybės priežiūra. Šeši žymūs Amerikos ekonomistai protestuoja prieš Roosevelto pageidavimą sumažinti produktų kainas, bet išlaikyti dabartines algų normas.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

VILNIUS — Lenkai suėmė Lydos apskrityje 12 lietuvių knygynų-skaityklų vedėjų. Įvairios Vilniaus krašto lietuvių draugijos yra įsteigusios daug kaimo kultūrai kelti knygynų-skaityklų, kuriose apylinkėsgyventojai gali pasiskaityti nemokamai lietuvišku laikraščių ir knygų. Kadangi Vilnijos krašto gyventojai labai skursta ir retas kuris išgali užsiprenumeruoti laikraštį, tai tokios skaityklos jiems buvo labai naudingos. Bet lenkams, matyt, r tas grynai kultūrinis darbas rėžia akį — jie sumanė nepageidaujamomis skaityklomis nusikratyti suimdami jų vedėjus.

KLAIPĖDA. — Lietuvos komercijos laivynas smarkiai auga. Klaipėdos laivininkystės bendrovė Sandėlis nupirko naują 1,128 tonų talpos laivą.

KAUNAS. — Lietuvos valstybinė 1937 metu literatūros premija atiteko žinomam poetui Aleksandravičiui už eilėraščių rinkinį.

KAUNAS. — Didėja Lietuvos pramonė. Radviliškyje steigiamas trečias Lietuvos stiklo fabrikas. Tam reikalui sudaryta akcinė bendrovė su keturių šimtų tūkstančių litų pagrindinio kapitalo.

KAUNAS. — Sausio 26 d. Šiandien Lietuvos Bankas už 100 U. S. A. dolerių čekį moka 591 litą.

SAKO, ETIOPAI ABISINIJOJE IKI ŠIOL NUŽUDĖ 12,000 ITALŲ

LONDON, sausio 27 d. — Iš Etiopijos gautomis žiniomis, vėliausiu laiku etiopai pradėjo smarkiau užpuldinėti ir terioti italų kariuomenės dalis. Sakoma, kad iki šiol etiopai nužudė apie 12,000 italų.

Kasdien iš Addis Ababa ir kitų italų bazių skrenda keliolika karo lėktuvų, kurie bombarduoja etiopus šiaurės Etiopijos kalnuose, kur dabar jie susikoncentravę.

Taip pat pranešama, kad vėliausiu laiku daugybė etiopų, iki šiol buvusių Italijos kariuomenėje, pereina į etiopų eiles.

Iš Romos praneša, kad šie pranešimai neatatinka tikrenybei.

Šiuo metu, kaip žinoma, Anglija ir Jungtinės Valstybės tariasi dėl Etiopijos pripažinimo Italijai.

Ovacijos De Valerai. — Šiomis dienomis Anglijoje įvyko Airijos Anglijos ministerių derybos dėl Airijos krašto apsaugos ir jos santykių su Anglija. Ties 10 Downing St., kur derybos vyko, tūkstantinės minios kėlė ovacijas Airijos prezidentui De Valerai.

CIO VADAS LEWIS SIŪLO DARBO FEDERACIJAI TAIKĄ

Ragina Darbo Federaciją priimti 4,000,000 CIO narių ir išduoti jiems federacijos čarterius

WASHINGTON, sausio 27 d. — CIO unijų sąjungos vadas John L. Lewis vakar pareiškė, kad darbininkų unijų taika yra būtina ir todėl jis siūlo Amerikos Darbo Federacijai nuo vasario 1 d. perduoti federacijai 4,000,000 savo narių, jeigu federacija sutiks visiems CIO skyriams duoti savo čarterius, kaip federacijos nariams ir skyriams. Jei ADF su tuo nesutinka, tai siūlo federacijai pereiti į CIO.

Jeigu Darbo Federacija sutiktų priimti visus CIO narius, vėliau turėtų būti sušaukta bendra konferencija, kurioje būtų nustatytos tų sujungimo ir bendro darbo smulkmenys.

Kiek teko patirti Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Green į šį pasiūlymą žiūri labai šaltai.

PRANCŪZIJOS REVOLIUCIONIERIŲ BOMBOS NUŽUDĖ 14 ŽMONIŲ

Sprogimas įvyko kraujant atimtas iš sukilėlių granatas į sunkvežimius

PARIS, sausio 27 d. — Vakar Paryžiaus priemiestyje, kur buvo sukrauta visa amunicija, ginklai ir rankinės granatos atimtos iš vadinamų Cagoulardų, kurie ruošė suskilimą prieš Prancūzijos vyriausybę, kraujant į sunkvežimius granatas, kurios buvo gabenamos į kariuomenės arsenalą, staiga įvyko didelis sprogimas. Sprogimo metu užmušta keturiolika žmonių, kurių buvo penki kareiviai, trys civiliniai žmonės, trys chemikai ir keturi policijos tarnautojai. Dešimts žmonių buvo sunkiai sužeista.

PIRMIEJI LIETUVOS KAREIVIAI SUORGANIZAVO SAVO SĄJUNGĄ

KAUNAS. — Susiorganizavo Lietuvos Kariuomenės pirmūnų sąjunga. Didžiojo karo metu atsirado daugiau realių vilčių Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Lietuviai kariai, tuo metu tarnavusieji svetimose kariuomenėse, juto, kad konkretė jėga Lietuvos nepriklausomybės idėjai realizuoti ir ją anginti yra kariuomenė.

Svetimoms kariuomenėms pradėjus krikti, patrijotų buvo pradėtos organizuoti atskiros lietuvių dalys, kurios ryžosi organizuotai vykti į Lietuva jos nepriklausomybę ginti. Daugiausia tokių dalių buvo suorganizuota plačiojoj Rusijoj, kurios, kad ir netiesioginiai, sudarė pirmosios Lietuvos kariuomenės branduolį. Daug kas iš organizuojamos kariuomenės dalyviu skaudžiai nukentėjo padėdami savo gyvybes ant Tėvynės aukuro. Pavyzdžiu gali būti, kad ir Lietuvių Karių Batalijonas Sibire, kurio vadus ir dalį karių bolševikai išžudė.

Dabar suorganizuota Lietuvoje tų pirmūnų sąjunga.

UŽDARĖ KETURIS KOMUNISTŲ CENTRUS MONTREALE

MONTREAL, Canada, sausio 27 d. — Vakar Montrealo policija darė kratas keturiuose vietinių komunistų ir radikalų centruose. Visi keturi centrai uždaryti. Tarp uždarytų įstaigų yra ir vadinamas Ukainiečių darbininkų ir ūkininkų centras, kuris buvo laikomas komunistų lizdu.

Kaip žinoma, Quebec provincijos vyriausybė vėliausiu laiku paskelbė kovą komunizmui ir nusistatė jį panaikinti toje provincijoje.

94,500 naujų ūkių iš žemės reformos Estijoje

TALLINN. — Nuo šių metų sausio 1 d. Estijoje pasibaigė žemės skirstymas pagal agrarinę reformą. Iš padalintų dvarų iš viso Estijoje buvo sudaryta 94,500 naujų ūkių.

DIEVAS SUTVĖRĖ SINCLAIR LEWISĄ KVAILIU

LOS ANGELES, Cal. — Šiomis dienomis vienas laikraščio korespondentas buvo nuėjęs pas rašytoją Sinclair Lewis pakorespondentas paklausė rasikalbėti. Pasikalbėjimo metu šytojo kas jam daugiausiai rūpi. Lewis atsakė, kad nieks. Tuomet koresondentas paklausė ar jam rūpi žmonijos skurdas. Lewis staiga pašoko nuo savo kedės ir suriko: "Vyre, nedaryk iš manęs kvailio, jau Dievas ir taip mane sutvėrė kvailiu!".

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasiketimas temperatūroje.

Saulė teka 7:11, leidžiasi 5:04. Dienos ilgis 9 val. 55 min.

Neliko socializmo Rusijoje

Uždarbių nelygybė. – Darbininkai virsta buržujais. – Nauja darbo ir ūkio aristokratų klasė. – Ten, kur teorijoje neturėtų būti klasių.

Žinomas amerikiečių radikalas rašytojas Maksas Eastmanas nusiskundžia, kad Rusijos socializmo santvarka priėjusi galą. Jis sako, kad 1934 m. jis daug gero prirašė apie Rusiją, — jį džiugino pramonės suvalstybinimas, panaikinimas klasių privilegijų, didelė beveik neįtikėtina pažanga visuose socialinių santykiavimu srityse. Bet jau ir tuomet tos naujos gyvenimo formos dilo ir buvo šalinamos.

Šeimos santykių srityje pastaraisiais dviem metais Rusijoje buvo kontr-revoliucija moters laisvės ir gyventojų kontrolės klausimais. Socializmo pagrinde turi būti šalinimas tų sąlygų, prie kurių gyventojams gali stigti pragyvenimo reikmenų. Rusijoje yra šimtas tūkstančių motinų, negalinčių pirkti pieno savo kūdikiams, yra daug vaikų, neturinčių pastogės (bezprizornikai). Tos problemos negalima išrišti net sostinėje. Ir vis tiktai oficialiai yra raginamas gausingesnis žmonių veisinimasis. Šitoks nusistatymas neatitinka socializmą, yra tolimas paprasto žmoniškumo ir proto, — anot M. Eastmano. Tai yra militarizmo priemonė.

Einant oficiale vidaus politika: "Kiekviena mergina turi būti branginama ne tik kaip tekstilės pramonės darbininkė, ar drąsi parašiūtistė, ar mašinistė, bet ir kaip būsimoji motina. Vieno kūdikio motina turi būti vertinama, kaipo būsima aštuonių dar kūdikių motina". (Pravda, 1935).

Šitam pasiūlymui sustiprinti išsiskyrimai taip brangiai dabar apmokami, kad neturtingiems darbininkams jie ir neprieinami. Abortai įstatymu uždrausti. Tai yra klasių įstatimdavystė, nukreipta prieš moteris.

Taikos, karo ir patriotizmo problemomis Eastmanas nurodo į šiuos faktus. 1934 m. Litvinovas pareiškė Genevoje, kad sovietai atsisakytų savo antikariškų aliansų su pasaulio darbininkais ir prispaustomis tautomis ir sutiktų įeiti į kapitalistų kraštų militariškos diplomatijos lošimus. Rusija vėl sudarė visą eilę militariškų aliansų senuoju sistemu, kurs buvo pavertęs visą Europą, anot Lenino, "vienu kruvinu gumulu."

Tėvynės gynimo principu, kurį sovietuose aiškiai apibudina įvairūs šūkiai, amerikiečiui rašytojui netinka, pav., įstatymas, draudžiąs išeiti į užsienius, ir skiriąs už tokį nusikaltimą mirties bausmę ir turto konfiskavimą. Jei kareivis išbėgtų į užsienį, tai suaugę jo šeimos nariai, žinoję apie pasiryžimą ir nepranešę policijai, kad jis galėtų būti tuojau sušaudytas, baudžiami 5 ligi 10 metų kalėjimo ir turto konfiskavimu. Tie, kas nežinojo apie jo pasiryžimą pabėgti, bet gyveno su juo, gali būti nubausti pilietybės teisių atėmimu penkeriems metams ir ištrėmimu į Sibirą. Armija reorganizuota vakarų Europos planu, grąžinus karininkams rangas ir titulus. Atstatytos ir senosios kazokų teisės.

Politinė jėga yra biurokratų kastos rankose. Rods, ji vadinasi dar komunistų partija, bet pakartotini valymai pašalino iš jos bet kokį nepriklausomos veiklos ženklą.

Socializmas reiškia beklasinę visuomenę, tai savo ruožtu reiškia, kad negausinga gyventoju grupė neprivalo naudotis visuomenės turtais, tai didžiuma žmonių išsilaiko tiktai savo darbu, kurs gamina tuos turtus. Tai reiškia, kad privilegijuoti negali investuoti savo turtų perviršiaus tuose gamybos įrankiuose, kuriuos naudoja kiti savo darbui. Šito siekdama, socialistinė visuomenė nori padaryti galą nuošimčiams už akcijas ir bonus, nori padaryti galą darbo eksploatacijai.

Leon Sedov (Trockis), rašydamas apie Stachanovistų bruzdėjimą Rusijoje, sako:

"Vargiai, ar yra toks kapitalistinis kraštas, kur darbininkų uždarbio skirtumas būtų toks didelis, kaip dabar yra sovietų Rusijoje. Kasyklose nestachanovistas kasėjas uždirba nuo 500 ligi 600 rublių per mėnesį, o stachanovistas uždirba 1,600 rublių. Padėjėjas, dirbąs žemėje, gauna 170 rublių, o stachanovistas padėjėjas gauna 400 rublių. 170 rublių nėra žemiausias, bet vidutiniškas Rusijos darbininko atlyginimas. Yra darbininkų, uždirbančių 120 ar net ir 100 rublių per mėnesį. Privilegijuotų grupių uždarbiai yra 20 kartų aukštesni, negu menkai apmokamų darbininkų uždarbiai... Pavyzdžiui, kasyklų viršininkas Ostrogliadov gauna 8,600 rublių mėnesiui.

Skaitant rublį po 20 centų, Ostrogliadovo alga mėnesiui yra 1,720 dolerių, o kito darbininko 120 rublių alga yra lygi 24 doleriams.

Vienas amerikietis stalinistas neseniai grįžo iš Rusijos į Ameriką, pasakoja apie metalo drabininkų sekcijos viršininką Viktorą Vaksovą: "Jis jau gerai prasimušė. Dabar jis vadovauja automobilių pramonės trestui, turi gražius namus, du tarnus, du tarnybinius automobilius savo reikalams ir nuosavą Pakardą, pirktą Amerikoje". Tai yra charakteringas dalykas, turint galvoje, kad metalo darbininkų vidutiniškas uždarbis yra 33 dol. mėnesiui.

Stachanovo bruzdėjimas kuria naują darbo aristokratiją. Taip pat ir kolektyviai ūkiai 'kolchozai" kuria privilegijuotą žemės ūkio darbininkų klasę. Pramonės ir valstybinio aparato biurokratai gali investuoti savo pinigus valdžios paskolos iakštuose, gali laikyti juos bankuose ir imti nuošimčius. Ta padėtis yra labai toli nuo socializmo. Rusijoje pravestas socializmo eksperimentas priėjo galą.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7840

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienyje:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.

PASTABOS

Kai tenka kalbėti su Čikagos lietuviu apie Čikagą, tai išgirsi, kad Čikaga yra lietuvių sostinė, Čikaga didžiausia lietuvių kolonija Amerikoje, Čikagoje daugybė lietuvių profesijonalų ir biznierių ir tt.

Čikagoje praėjusią vasarą įvyko ir TMD seimas, kuriame ši draugija atgaivinta.

Čikagietis išrinktas TMD iždininku, net du čikagiečiai išrinkti į apšvietos komisiją, Čikagoje yra ir TMD organas.

O ar žinote, kiek toje "šviesioje" Čikagoje TMD gavo narių pernai?

Nagi, iš viso šešis!

Neveltui Čikaga vadinama "snaudžiančiu milžinu".

Jeigu organizacijoje koks darbas gerai nusiseka, kreditas vadams. O jei nenusiseka, kalti darbuotojai ir nariai.

Taip ir Bagočius daro. Kad SLA jubiliejinis konkursas nenusisekė, jis visa atdara burna kaltina susivienijimo narius ir veikėjus.

Jeigu SLA nariai nekaltina Bagočiaus, tai Bagočius turėtų tylėti, nes jis yra čia kalčiausias. Būdamas konkurso komisijos pirmininku, jis konkurso generaliniais organizatoriais skyrė tokius žmones, kurie neturi jokio pritarimo liaudyje. Pavyzdžiui, kada Bagočius paskyrė Michigano rajono generalinį organizatorių kuopa suspendavo tam generaliniam organizatoriui balsą šešiems mėnesiams. Argi tokie žmonės gali vadovauti ir vesti organizacinį darbą?

Lietuvių patarlė sako: obuolys nuo obelies netoli ritasi.

Arba: Bagočius pasirenka bagočiškus feltfebelius.

SLA išganymas — Amerikoje gimęs lietuviškas jaunimas, be kurio prisidėjimo SLA gyvenimo metai suskaityti.

Jei susivienijime nebus reformų, nebus panaikinti "izmai' ir "bendri frontai", jaunimas susivienijimo šalinsis, nes Amerikoje gimęs lietuvis nenori būti jokiu istu, o tik lietuviu.

K. Rambynas

KAIP LIETUVOS SODIEČIAI LEIDŽIA ŠVENTADIENIO VAKARĄ

Rašo Vytauto D. Universiteto stud. amerikietis

Šventadienio vakarą kaimo jaunimas "vakaruoja". Jau saulei pasinėrus už akiračio ir mėnuliui sniegą pradėjus mirginti, pasigirsta skambi sodžiaus daina. Vyrų baritonai ir bosai liejasi su moteriškais sopranais ir altais, o jau gražumėlis! Širdis nori išsilaisvinti ir su jais į "vakaruška" traukti. Kaimo žmonės iš balsų jau gali ir kaimą pažinti ir net pasakyti, kas dainuoja.

Aštunto numerio lempos šviesoje jaunimas puikiai ūžia. Armonika su klernotu kai užtraukia, tai net kojas traukia šokti, ir gana. Kertėje senis retkarčiais lūpas panėręs alaus stiklinėn kad traukia tai traukia. Jam gaidų, kaip tam gaidžiui, jokių nereikia. Jis puikiausiai polką riečia, o jau ni "pasiutpolkę" kad duoda, tai "net vyža ugnį skelia". Stebisi jie iš Amerikos greito tempo, bet jau Lietuvoj, kai "pasiutpolkę" šoka, tai kaip ekspresas. Netrunka atsirasti ir tas, kuris liežuviu padeda. Jis gražiai pritaria seniui, o prisimerkę vaikinai net pritūpdami suka mergeles. Kiti "kūrydami" popierosus, kad "mandriau" atrodytų. Polka kaip polka, bet jau kai fokstrotą užgriežia, tai ir gimnazistai ir kiti mandresni parodo kaip mieste šoka. Sako, kas kaip moka, taip ir šoka. Vienas pasilenkęs, kitas prisimerkęs, o pasigėrę, tai po vidurį vieni šoka ir baigta.

"Pasiutpolkę" šokti tai šokti. bet viesulo greitumu lėkiant pasitaiko katastrofų. Kartais alkoholio apsvaigintas ne taip koją padedi kaip reikia ir atsirandi vidury aslos. Tada mergelė susigėdinusi traukiasi šalin, o tu kaip veršis rangaisi. Visi kvatodami žiūri į nelaimingąjį. Iškaitę bernai šluostosi prakaito karolius nuo aprasojusių kaktų ir merginoms dėkoja už šokį.

Žiūri, atsiranda jau ir "promotorius", kuris ratelį sudaro. Visi sukiojasi po tamsią "grįčią", o šešėliai laksto po rudas sienojų sienas. "Žilvitis žaliuoja" jaunimas dainuoja.

Gera vakaruoti, bet ryt reikės anksti kelti ir į mišką važiuoti. Pradeda jaunimas skirstytis. Dabar reikia susirasti sava kepurė ir savo apsiaustas. Kitas prastesnę palieka, o geresnę ima. Tada kyla vaidai. Šeimininkai geresnių svečių drabužius padeda kamaroje. Jaunimo dainos pasklinda pamiškėje, ir vėl harmonija puikiausia. Tyliais sniego nuklotais laukais balsai nuskamba už kelių kilometrų.

Radijas kaime tai didžiausia laimė turėti. Seniau kur-ne-kur turėdavo tik vadinamą "ausinį", kur ant ausų užmauna. Dabar jau garsiakalbis baisiai didelė "mandrybė". Pasuki — iš Rygos latvis mikčioja, vėl pasuki — rusas kazoką šoka. Vokietijoj karštą bulvę apžiojęs "nemcas" kalba ir dainuoja. Visas pasaulis tavo, o kaimynų netrunka ateiti pasiklausyti. Kai iš Kauno gauni programą, tai visi ausis prikiša ir klausosi. Kartais "pupų dėdė" pagroja savo "garmoškė", ir tada visų nuotaika pakyla. Šventadienį per radiją perduoda mišias, pamokslą ir mišparus. Tada seneliai susėda šiltoj kamaroj ir meldžiasi. Nuobodžiais kaimo vakarais radijas atneša į šiaudais dengtą lūšną daug džiaugsmo visiems.

Įdomus ir originalus iš tikrųjų tas kaimo gyvenimas su savo "mandrybėmis" ir savo "vakaruškomis". Dar įdomiau, kad mūsų "greitojo tempo" laikais gyvena žmonės paleng-va, valgo gryną maistą ir patenkinti sunkiai dirba, kad pagerintų savo ekonominę būklę. Jie džiaugiasi savo laimėjimais ir gerina savo kultūrinį gyvenimą.

E. Styra

Brangių aukų nepriklausomybė paėmė iš lietuvių

Cleveland, Ohio. — Lietuvių Kultūrinio Darželio sąjunga rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų su kaktuvių paminėjimą šeštadienio vakare, vasario 19 d. Lietuvių salėje.

Išrinkta komisija uoliai stengiasi tą vakarą padaryti vieną iš geriausių, nes bus įvertintas nepriklausomos Lietuvos 20 metų gyvenimas. Ne visi esame susipažinę su tokiu tautos gyvenimo įvykiu. Jei visi rimtai pagalvotume ir dirbtume išvien su viso pasaulio lietuviais, keldami protestus prieš lenkų žiaurumus ir reikalaudami iš pasaulio valdovų skaitytis su lietuvių tauta ir jos teisėmis, Lietuvos reikalai kitaip stovėtų. Tūkstančiai lietuvių krito kovoje dėl savo žemės laisvės, dėl savo kalbos ir spaudos. Aukojo brangiausią pasauly turtą, savo gyvybę, siekdami Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Jeigu pasaulio valdovams reikėtų atlyginti tiek aukų, padarytų dėl Lietuvos, ir tiek paaukotų jaunimo gyvybių, tiek nužudytų ir kalėjimuose kankintų, tai niekas nenorėtų tos Lietuvos žemės.

Lenkai dar ir po šiai dienai reikalauja lietuvių kraujo, bet jeigu lenkai nėra sotūs iš to, kas yra lenkų, — ateis ta diena, kada paspringš. Lenkai ir taip jau sunkiai verčias

Kiekvienam lietuviui yra pareiga, senam ar jaunam, visiems iškilmingai Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuves minėti. Vieni galime linksmintis, kad sulaukėm tos šventės, o kiti galime apsiašaroti dėl brolių, kurie per karą paaukojo savo gyvybę.

Brangūs lietuviai, ši 20 metų sukaktis yra mums visiems brangi. Visi vasario 19 d. Lietuvių salėje susiburkime ir pasidžiaukime Nepriklausomybės švente.

Senas klyvlandietis

Skaitykit Vienybę

ATSIMINĘ DARIŲ IR GIRĖNĄ, DOVANOKIM LIETUVAI LĖKTUVĄ

Žiauraus okupacinio laikotarpio ir kitų priežasčių dėliai lietuvių tautos sūnūs išblaškyti po visą pasaulį. Tačiau garbingas tautos žygis, ar skaudus likimas, mūsų tautos vaikų širdis suriša bendram džiaugsmui arba liūdesiui. Tas negirdimo balso šauksmas toks stiprus, kad jo nepajėgia nuslopinti nei laikas, nei atstumas, nei skirtingos gyvenimo sąlygos.

Amžinos atminties Amerikos lietuvių jaunosios kartos žiedai Darius ir Girėnas gyvai parodė, kaip reikia aukotis ir prisidėti prie garbingų tautos darbų. Jie tuo tikslu nepabūgo Atlanto, amžinai jūros šokius šokančių bangų. Nepabijojo paaukoti net savo brangiausią turtą — gyvybę tam, kad lietuvių tauta nuo New Yorko iki Kauno turėtų pažymėtą pasaulio tautų aviacijos istorijoje laimėtą kelią. Šis garbingas žygis pažadino kiekvieną tautos sūnų ir dukrą, net ir tą, kuris jau buvo bepradedąs savo dvasia atšalti nuo lietuviškumo. Kartu pažadino į aviaciją visą tautą.

Nors pavydi likimo ranka ir užgniaužė garbingame žygyje Dariaus — Girėno gyvybes, neleisdama peržengti Tėvynės slenksčio, betgi jie liko garbingi mūsų tautos didvyriai — mūsų aviacijos tėvai.

Feliksas Vaitkus bandė užbaigti tą mūsų didvyrių — Dariaus-Girėno pradėtąjį žygį, bet ir jam kelyje buvo pakirsti sparnai, nors gyvybė ir nebuvo išplėšta.

Po kiek laiko į tą žygį pradėjo ruoštis lak. Antanas Kiela, mano pirmasis mokytojas, kuris įteikė pirmutinius jaunojo lakūno sparnus. Parodė, lyg tas tėvas, savo sūnui žengti pirmutinius žingsnius.

Kylanti mūsų tautos ir bendrai viso pasaulio aviacija iš žmonijos daug reikalauja. Reikalauja daug lėšų ir tikrai pasiryžusių tautos sūnų tam tikslui. Mums netrūksta pasišventusių jaunuolių, tik dažniausiai trūksta įrankių. O įrankiams įsigyti reikia daug lėšų. Štai, kas sulaiko mus nuo aviacijos. Tačiau mes nenusimename ir šiame kebliame klausime. Turėdami už savo pečių patrijotišką visuomenę, kuri rimtam darbui visuomet pritarė ir tikimės pritars, mes drąsiai einame savo pasirinktą uždavinį vykdyti.

Šiais metais Lietuva mini savo nepriklausomo gyvenimo 20-ties metų sukaktį. Man labai džiugu, kad Dariaus-Girėno Aeroklubas (Brooklyn. N. Y.) pasiryžo mane siųsti klubo atstovu į didžiulę Lietuvos sporto olimpiadą, kurios programoj svarbiasia dalis — oro sporto varžybos.

Aš pasiryžęs Dariaus-Girėno Aeroklubo ir Amerikos lietuvių vardu šią vasarą vykti į Lietuvą ir dalyvauti oro sporto varžytynėse ir susipažinti su lietuvių aviacija ir aukštai pakilusiu jų sklandymo sportu. Grįžęs atgal į Ameriką, galėsiu, atsimokėdamas, tinkamai supažindinti lietuvių jaunuoles ir jaunuolius ne tik su lėktuvais, bet ir sklandytuvais ir tęsti Dariaus-Girėno pasirinktą uždavinį. Aš, kaipo Amerikos lietuvis ir kvalifikuotas lakūnas esu pilnai pasiryžęs jums, mano brangūs rėmėjai, įvykdyti šį pasirinktą uždavinį su laimėjimais. Jūs gal negalite įsivaizduoti, kiek naudos atneš šis žygis mano aviacijos moksle. Tačiau tai bus didžiausia pamoka. O įgytas žinias aš stengsiuos panaudoti tautos garbei didesniuose mano aviacijos žygiuose.

Amerikos lietuviai gerai supranta, ką reiškia aviacija — labai svarbi žmonijos pažanga. Ji dar pijonierių stadijoj. Ji kelia tautų garbę ir dvasią. Mūsų Dariaus-Girėno žygis padarė stebūklą. Sužadino aviacijos sąmonę ir pasitikėjimą savim. Jų troškimas buvo tas, kad mūsų tauta neatsilikltų, bet kartu eitų ir lenktyniuotų dideliuose žygiuose su kitomis pažangiomis tautomis. Dėl to aš jaučiu, kad mes mylėjom Darių-Girėną. Tad mes turime jų didįjį žygį apvainikuoti: padovanoti Lietuvos jaunimui plieno sparnų mokyklą.

Brangūs broliai ir sesutės Amerikos lietuviai, paaukokime nors vieną lėktuvą Lietuvos jaunuoliams nepriklausomybės 20-ties metų sukakties proga!

Lakūnas P. Šaltenis

LIETUVOS FOTO MĖGĖJŲ TARPTAUTINĖ PARODA

Lietuvių foto mėgėjų draugija, norėdama prisidėti prie Nepriklausomybės 20-ties metų sukakties minėjimo iškilmių, ruošia tarptautinę viso pasaulio foto mėgėjų parodą Kaune šių metų vasarą.

Lietuvos foto mėgėjų draugija, kuri tik penkeris metus veikia, suskubo daug pasižymėti savo veikla, per tą laiką suruošusi Lietuvoje keturias parodas ir pati dalyvaudama pasaulinėse parodose.

Fotografavimo menas taip yra prigijęs visame pasaulyje, kad šiandien retas kuris nėra fotokrafavimo mėgėjas. Foto mėgėjai žinomi visame pasaulyje.

Tarptautinės parodos rengimas Lietuvoje turi didžiulės reikšmės.

Lietuva turi užsibrėžusi tikslą parodyti pasauliui, kad ji pilnai gyvuoja visose meno srityse.

Amerikos lietuviai, foto mėgėjai, yatingai turi surirūpinti tuo, dalyvaudami kuo gausingiausiai ruošiamoje parodoje, nes kuo gausingesnis bus dalyvavimas, tuo labiau bus iškeliamas Lietuvos vardas.

Tikimasi, kad daug Amerikos Jungtinių Valstybių taip pat ir Kanados bei Pietų Amerikos fotografavimo mėgėjų dalyvaus Kaune ruošiamoje parodoje. Amerikos foto žurnaluose taip pat paskelbtas parodos ruošimas.

Norintieji dalyvauti parodoje prašomi kreiptis pas mane (5727 Spruce St., Philadelphia, Pa.) ar prisiųsti voką su savo adresu ir pašto ženklu. Aš išsiųsiu registracijos blanką. Taip pat visus neaiškumus ar smulkesnes informacijas mielu noru suteiksiu, kaip foto mėgėjų draugijos įgaliotinė tos parodos reikalais.

Viktorija Milaševičiūtė

LIETUVOS REIKALAI, SANTYKIAI SU LENKAIS IR LAISVĖ

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos kalba, pasakyta per Tautininkų Sąjungos suvažiavimą 1938 m. sausio 5 d.

Gal ne vienam mūsiškių magėtų lygiomis atsiteisti už Vilniaus krašto lietuvių skriaudas: uždaryti lenkų mokyklas ir draugijas ir, suradus kliaudžių, kamuoti juos, kaip anapus demarkacinės linijos, visomis baudomis. Juk norint mušti, pagalys visuomet galima rasti. Tačiau reikia atsiminti, jog tokios retorsijos yra priemonė, neverta kultūringos tautos vardo. Lietuva ja nesinaudoja ir nesinaudos, nes tai nebūtų suderinama su jos garbe. Kuo kalti lojalūs Lietuvos lenkai, kad Vilniaus krašte kamuojami ir naikinami lietuviai? Mūsų lenkai, tiesa, nėra atėjūnai, jie tos pat kilmės kaip ir lietuviai, tik įsisavinę lenkiškos kultūros. Jie tebesvyruoja, kada laikydami save lenkais, kada lietuviais. Viešai pasisakę vienais, paskum reikalauja būti laikomi kitais. Tik žinant mūsų tautos atgimimo vyksmą, galima suprasti, iš kur tas svyravimas. Pavyzdžiui, vienas Tarybos narys, pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės aktą, laikė save lietuviu, o jo tikras brolis dėjosi lenku ir buvo išrinktas Lenkijos prezidentu. Ir šiandien labai dažnai atsitinka, kad **tos pačios šeimos nariai, ypačiai bajorų tarpe, vieni dedasi lenkais, kiti lietuviai.**

Taigi, Lietuvos lenkų tipas nepastovus, ir tai duoda Lenkijai progos skųstis, kad jie lietuvinami. Netiesa: mūsų lenkai, žinodami, kad jų tėvai ar protėviai buvo lietuviai, patys atgauna lietuvišką sąmonę. Kad taip yra, tai liudija daugybė gyvų pavyzdžių. Jei lietuvis virsdavo lenku, tai kodėl jis negali atvirsti vėl lietuviu. Vieton senovės valstybinio pariotizmo stoja šiandien visur tautinis patriotizmas, ir sukti istorijos ratas atgal, ir tik Lietuvai sukti, nebeįmanoma. Senovinis lenko-lietuvio tipas, kuriam atstovavo maršalo Pilsudskio velionis, girdamasis esąs ne lenkų, o lietuvių kilmės, pasmerktas išnykti. Šiandien yra atėjęs laikas pasisakyti vienu ar kitu ir dvejopu likti nebegalima. Lietuva, varu neversdama sulenkėjusių virsti lietuviais ir, palikdama teisę patiems pasisakyti, kuo nori būti, negali tačiau abejingai žiūrėti, kaip dar nesusipratę lietuviai kaimiečiai lenkiškomis misijomis klaidinami. Jokių įstatymų, nukreiptų prieš savo mažumas, taigi ir prieš lenkus, Lietuva neleidžia. Žemės reformos įstatymas, kurį dažnai mini lenkų propaganda, yra palietęs visus didžiuosius dvarininkus, taigi ir lietuvius. Jis buvo išleistas ūkio sumetimais. Kad lenkų dvarininkai daugiau jį yra pajutę, tai priežastis yra, kad jie daugiau žemės turėjo. Lietuva, būdama ištikima pažadams, duotiems Tautų Sąjungai, jų laikosi ir gyvenime: pas mus nėra nei tokio antisemitizmo, koks pasireiškia kitose šalyse.

Lietuviai aukštai vertino ir vertina tautinę sąmonę kiekvieno ir nenori jos niekam smurtu plėšti. Jų didžioje valstybėje galėjo sugyventi įvairios tautos, ir dabar sugyvena, kai atkurta maža valstybė.

Persekioti kitataučius, ne tik negarbinga, bet ir neišmintinga. Ši tiesa, vyraujant tautinei autarkijai, dažnai kur pamirštama. Įsivaizduojam, jog už savo ribų nieko gero nebesą, jog niekis esanti tarptautinė teisė, ilgu amžių bendravimu sudaryta. Tokia nuomonė veikia užkrečiamai. Bet taip ilgai nebus. Nacionalistiškos srovės antplūdį turės pakeisti jo atoslūgis. **Gyvenimas vers tautas vaduotis iš siaurojo nacionalizmo kiauto, vietoje priešingumų ieškoti bendravimų kultūroje ir grįžti ant visuotiniškai žmoniško moralės pagrindo.**

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKAME MONTREALE

Montrealo lietuvių atsipeikėjimas nuo komunistinio svaigulio, kuris sveiką ir žmogišką protavimą buvo jiems pažeidęs, jau ryškus, stiprus ir niekas jo nesulaikys.

Smagu pažymėti, to atsipeikėjimo žymių matyti jau ir antroje didžiausioje Kanados lietuvių kolonijoje, Toronte. Po "bendro fronto' priedanga komunistai ten buvo prisivilioję socialistinių ir liberalinių pažiūrų žmones, "partijos liniją" vykdyti. Kurį laiką viskas ėjo gerai: lietuviai ištikimai Ispanijos reikalams buvo melžiami ir klupdomi ant kelių Stalino diktatūrą garbinti, o Lietuva visais būdais ir visokiomis priemonėmis buvo niekinama.

Tačiau iš šulinio tol vandenį asočiu neši, kol asa sveika. Nors anglų spauda tik mažai Kanados lietuvių dąliai prieinama ir suprantama, o lietuvių laikraščiai melais ir partine propaganda iškajšyti, tačiau visų lietuvių amžinai mulkinti niekam nepavyks.

Gražu yra Ispanijos laisve, jos našlaičiais, ar kitais jos reikalais rūpintis, bet **lietuviui dar gražiau rūpintis Lietuvos laisve, Lietuvos našlaičiais, lietuvių tautos reikalais.** Lietuviui kurio tauta tiek nuo carų diktatūros ir persekiojimo yra nukentėjusi, **tiesiog negražu remti diktatūrą, kuri išžudė, ar pašalino, visus po Lenino mirties pasilikusius rusų komunistų partijos centro kominternno narius** ir kurią pasmerkė komunizmo teorijai palankus prancūzų rašytojas Andre Gidė (po apsilankymo Maskvoje), žymus amerikonų laikraštininkas Lyons (buvęs komunistas ir karštas Sovietų garbintojas, septyneris metus Maskvoje gyvenęs) ir daugelis kitų pagarbos ir patikėjimo vertų žmonių. O apie lietuvį, kuris savo tėvynę Lietuvą niekina, jau mūsų protėviai seniai yra sveiką ir išmintingą minti pareiškę patarle: **"netikęs tas paukštis, kuris savo lizdą dergia".** Nėra abejojimo, šios, ar panašios, mintys ne sykį buvo svečias Kanados lietuvių galvose ir kvietė atsipeikėti nuo svaiginančios komunistų propagandos.

"Bendro fronto" suskilimo priežastis Toronto lietuviuose buvo komunistų pastanga socialistus ir liberalus varu prisiuokti nusilenkti Stalinui, kuris tik ką išžudė šimtus ikšiam labiausiai garbinamų Rusijos komunistų. Visus, kurie ši Stalino neišaiškintą kraugeriškumą kritikavo, Toronto lietuviai komunistai "trockinin kais" pakrikštino ir liepė savo kritiškų minčių atsisakyti. Tiesa, lietuvių istorija žino lietuvių, kurie nusilenkė carui ir lenkų bajorijai ir kunigijai. Bet lietuvių istorija taip pat pasakoja, kad **didžioji lietuvių dauguma susidėjo ne iš šiaudinės sielos žmonių, bet iš plieno širdies vyrų, su tvirta valia ir drąsiu pasiryžimu savo mintimis gyventi.** Tokių lietuvių, pasirodė, esama ir komunistų apsvaigintame Toronte. Tenykštis sapnininkas ir Stalino diktatūros garbintojas Liaudies Balsas ir jo keturių gimnazijos klasių nebaigę redaktoriai nebejstengia lietuvių svaigulyje laikyti, nors Yla ir rašo ilgus, pusiau suvirškintus straipsnius apie "leninizmą", kurį Stalinas šiandien krauju Rusijoje laisto, sušaudydamas visus Lenino draugus ir buvusius bendradarbius. Vadovybę šiam "šalin nuo Maskvos" sąjūdžiui paėmė Toronto socialdemokratų kuopa.

Tačiau liberalai ir tautininkai taip pat turėtų mesti baimę ir snaudulį. Juk Montreale taip pat iki 1937 metų komunistai buvo visus lietuvius apsvaiginę, o tie, kurie nebuvo jų nuodais apsipenėję, buvo be nuotaikos ir nežinojo, ar verta stengtis mūsų visuomenės sveikata susirūpinti ir tėvynei Lietuvai jos paklydusius vaikus grąžinti. Rašytojos Marės Aukštaitės pasiryžimo dėka tren kė perkūnas, kuris nuskaidrino orą. Susikūrė Vilinaus Vadavimo Sąjungos skyrius, kuris 1937 metais žengė nuo vieno gražaus lietuviško darbo prie kito. Šiandien Montrealo tautinė ir katalikiška visuomenė jau vėl nuostabiai atgijusi: draugijų susirinkimai gyvi ir draugijos auga, parapija 1936 metus baigė su šimtu dolerių banke, 1937 m. baigė su trimis tūkstančiais. Ir **pirmąsyk** Kanados lietuvių istorijoje Montrealo lietuviai pradėjo aukoti tautiniams reikalams: Vilniaus reikalams į Lietuvą 1937 metais pasiųsta apie 200 dolerių ir atsiliepta į lenkų valdžios žiaurumus Vilniuje.

Šie faktai turėtų ir Toronto tautiškos nuotaikos lietuvius padrąsinti, snauduliu ir nuomariu nusikratyti. Kanados lietuviai ne ispanai, ar rusai, bet **lietuviai. Propaganda laikinai juos gali apsvaiginti, bet lietuviško kraujo balsą amžinai nuslopinti negalės.** Ne visi juk lietuviai yra išsigimėlių kraujo!

Svečias

Anglai atsargūs. — Paisydami japonų pavojaus Anglijai Kinijoje, anglai įsistiprina savo Hong-Kongo kolonijoje, kurią nori padaryti savo Gibraltarū Rytuose. Tam tikslui skiria net $40,000,000. Čia matome kaip anglai moko civilinius Hong-Kongo gyventojus valdyti kulkosvaidžius. Tokių kulkosvaidžių lizdų daugybė įrengta aplink tą miestą.

ŠIRVYDO BIOGRAFIJOS BELAUKIANT

Šiomis dienomis vėlionies J. O. Širvydo draugai jau rimtai susirūpino jo biografijos išleidimu.

V. A. Kerševičius, iš Scranton, Pa., žymus tautininkų veikėjas, siųsdamas savo auką biografijos išleidimui, sako: "J. O. Širvydo dvasia gyva ir niekados nemirs. Jo drąsi kova dėl lietuvybės duos vaisių ir niekad nebus užmiršta".

Jonas Tareila, veteranas visuomenės veikėjas, iš Waterbury, Conn, siųsdamas savo auką, prisimena praeitį, paštebėdamas spragas, netekus to žymaus veikėjo ir buvusio Vienybės redaktoriaus ir publicisto.

A. J. Jokubaitis, rašytojas ir poetas, jau kelintą kartą prisiunčia iš Bostono apylinkės aukas ir prenumeratą.

S. Strazdas, Naujosios Gadynės redaktorius, įmokėdamas savo prenumeratą, reiškia savo nešališkumą. Jis istorinių kūrinių nematuoja partiniu mastu, bet ima plačiai ir nešališkai, kaip kiekvienas teisybę mylintis žmogus.

A. S. Trečiokas, daug dirbantis visuomeniniuose darbuose veikėjas, surado laiko ir būdą, kaip ir šiam reikalui pasidarbuoti.

Siunčia vėlionies draugai savo aukas ir prenumeratą net iš tokių tolimų kolonijų, kaip Oregono valstybė.

Tai daugelio J. O. Širvydo draugų, bendradarbių ir pažįstamų mintys. Jo darbus su dėkingumu minėdami, jau daugelis yra atsiuntę dosnią auką ar paramos prenumeratą vėlionies biografijai ir atsiminimų knygai išleisti. Ši knyga bus tautiniam veikėjui paminklas ir medžiaga Amerikos lietuvių istorijai.

Komitetas J. O. Širvydo biografijai leisti šiuo dar kartą ragina geros valios lietuvius prisidėti į talką šiai knygai išleisti. Įrašykite savo pavardę į biografijos aukotojų ar prenumeratorių eiles! Siųskite savo auką ar prenumeratą.

J. O. Širvydo biografijai išleisti savo aukas ir renumeratą įteikė šie:

V. A. Kerševičius, Scranton, Pa. $5.00
S. Strazdas, Naujosios Gadynės red. 1.00
J. Smitrus 1.00
Antanas Aimutis, Brooklyn, N. Y. 2.00

Žemiau nurodytas aukas persiuntė A. J. Jokubaitis, So. Boston, Mass.

Boguslovas Rimkus $2.00
Elžbieta Plevokienė 1.00
William Yarušas 1.00
Adv. J. B. Gailius 1.00
Antanas Ašmenskas 1.00
Adv. Ant. Šalna 1.00
Jonas Jakštas 1.00
Andrius Yuga 1.00
Povilas Baltrušiūnas 1.00
Antanas Klinga 1.00
Antanas J. Alekna 1.00
Petras Čiaplikas 1.00
Juozas Sokas 1.00
Pranas Vaitkus 1.00
Prof. dr. B. F. Kubilius 1.50

Gauti per J. Tareilą, Waterbury, Conn.

Jonas Tareila, Waterbury, Conn. 2.00
Pranas Mačiulis 2.00
Kazys Strikulis 2.00
Bernardas Montvila 1.00
Augustinas Kundrota 1.00
Stasys Čiapas 2.00
Dr. Jonas S. Strikulis 5.00
Jonas Skinderis, Westville, Ill. 1.00
Lietuvių Piliečių Klubas, Bayonne, N. J. 2.00
Jonas P. Gritė, Portland, Oregon 2.00
Anelė Kavaliauskienė, New Britain, Conn. 1.00
J. K. Urbonas, Shenandoah, Pa. 1.00

Gauta per A. S. Trečioką, Newark, N. J.

Vincas Gvazdaitis, Newark, N. J. 1.00
Jurgis Karčiauskas 1.00
Mikas Akialis 1.00
Vincas Ambrazevičius 1.00
Antanas Juodaitis 1.00
Kazys Balčiūnas, Hillside, N. J. 1.00
Juozas Garolis, Jersey City, N. J. 1.00
Pranas Petrulis, N. Arlington, N. J. 1.00
Vincas Boreika, Irvington, N. J. 1.00
Antanas Mickus, Kearny, N. J. 1.00

Iš viso šiuo atveju $57.50
Širvydo Biografijos Komitetas
336 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

J. Sagys, pirmin.
P. Narvydas, iždin.

NYKSTA LIETUVIAI ANGLIAKASIAI

Žuvo du lietuviai angliakasiai

Chaunacy Coal Co. kasyklose sausio 12 d. žuvo lietuvis Juozas Revus. Uola sužalojo taip stipriai, kad po dviejų dienų mirė ligoninėje. Vėlionis buvo 35 metų, Amerikoje išgyveno 15 metų: Chestnut St., Larksville, Pa. Sunkiai sužeisti ir du jo padėjėjai, lenkas ir slovakas.

Flynn Coal Co. kasyklose sausio 17 d. žuvo lietuvis Dominikas Kvoteris. Uola užmužė vietoje. Vėlionis buvo 50 m. amžiaus. Amerikoje išgyveno 31 metus, 822 North Str., Luzerne, Pa. Paliko žmoną, 3 sūnus, 2 dukteris, brolį ir 3 seseris čia.

Mirė

Mirė Uršulė Adukauskienė, 66 m. našlė, buvusio SLA vicepirmininko V. Kamarausko uošvė. Vėlionė gyveno su žentu: 177 Zerbey Ave., Kingston, Pa. Amerikoje išgyveno 46 metus ir gyveno Hazleton, Pa.

Matas Andriuškevičius, 53 metų, sausio 17 d. mirė širdies liga (22 Chestnut St., Georgetown, Pa.). Vėlionis gimęs Lietuvoje, čia gyveno nuo 1902 m. Paliko žmoną ir 3 vaikus.

Ieva Blažienė, 48 metų, mirė sausio 15 d. (99 Lackawanna Ave., Swoyersville, Pa.).

Antanas Vagonis, 43 m., mirė sausio 14 d. Pirma gyveno Old Forge, Pa.

Visi šie mirusieji lietuviai palaidoti parapinėse lietuvių kapinėse su bažnytinėmis apeigomis.

Kasyklose yra pavojaus

Kai būna dideli šalčiai, uola staiga atsiliuosuoja kasyklose, ir dėl to įvyksta daug nelaimių. Tai kasyklų savininkų apsileidimas. Jie gali daug gero padaryti ir apsaugoti nuo tokių nelaimių, bent kiekvieną rytą įspėdami angliakasius, kai jie eina į darbą.

Tas pat būna vasarą, kai oras įšyla ligi 98 laipsnių. Tuo met uolos kasyklose taip pat staiga atsiliuosuoja.

Visi patyrę angliakasiai ir kasyklų bendrovių vadovai labai gerai žino tuos reiškinius. Tik, deja, nėra kam susirūpinti, kad pašalintų tuos pavojus, kurių galima išvengti.

Du vagys suimti

Du automobilių ir kitokių daiktų vagys suimti ir pasiųsti į kalėjimą: Juozas Boyle 23 m., ir Benediktas Belutis, 22 m., lietuvis.

Jonas J. Nienius

PAVYKĘS BAZARAS BAIGIANT KONCERTU

Amsterdam, N. Y. — Sausio 15 — 23 d. šv. Kazimiero parapija rengė bazarą (fėrus). Sausio 16 d. šv. Kazimiero parapijos choras suvaidino komediją "Nesusipratimas". S. Kučiūtė, A. Lukšytė, J. Olšauskas, S. Šlaveikis ir J. Piliponis labai puikiai savo roles atliko.

Po vaidinimo merginų grupė sudainavo kelias gražias dainas. Grupę sudarė S. Kučiūtė, S. Karutytė, S. Kisieliūtė, A. Mockevičiūtė, A. Lukšytė, B. Aleksandravičiūtė ir V. Motiejūnaitė.

Toliau sekė vienų vyrų, o paskui viso choro dainavimas. Baigiant programą varg. J. Olšauskas prašė publiką dainuoti drauge su choru. Iš karto nesigirdėjo iš publikos daug bet raginant varg. Olšauskui gan stipriai ir gražiai užbaigė.

Klebonas kun. Židanavičius padėkojo bazaro rengėjams, chorui ir vargomininkui už programos surengimą ir publikai už gausingą atsilankymą.

Veronika Motiejūnaitė

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Kas žino Izidorių Giedraitį ir Oną Šukienę

Šiomis dienomis gavau laišką iš Petronės Giedraičiūtės, iš St. Louis, Mo. Ji kreipėsi pas mane, kaipo gyvenusi St. Louis, Mo. ir pažįstamą, kad pasiteiraučiau apie jos brolį Izidorių ir kajmynę Oną Šukienę, kurie jau nuo senai gyvena Filadelfijoje ir iš kurių ji negauna jokio laiško. Tad nori žinoti, ar jie sveiki ir gyvi, o gal jau ir mirę.

Petronės brolis yra našlys ir augina dvi dukteris ir du sūnus. Dar 1914 m. dirbdavęs alinėse ir priklausė prie lietuvių klubo. Iz. Giedraitis ir O. Šukienė kilę iš Lietuvos, Elžvilko valsčiaus, Tauragės apskričio. Todėl šiuo reikalu ir kreipiuos per Vienybę į plačiąją visuomenę. Kurie ką nors žinot apie minėtus asmenis, arba jie patys, malonėkite man pranešti telefonu: Del. 6615, arba šiuo adresu: **A. Tvaranavičius, 5100 Pennway Ave., Philadelphia, Pa.**

Logiškai susikalbėjo

Studentas: — Jei dekanas neatšauks savo žodžių, kuriuos pasakė man iš ryto, spjausiu ir eisiu lauk iš universiteto!

Studentė: — O ką jis tau pasakė?

Studentas: — Jis pasakė "Eik lauk iš universiteto!"

NAUJA ŠVARI VIETA
Restaurant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

CREMO
ALE ir LAGER
Padaryti tam,
kad patenkinus visus!
Atėję į tavernus ar restauranus, visuomet prašykite CREMO ALE ir LAGER, kurie yra padaryti iš geriausių miežių ir tinkamai įsendinti.
CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose
Kartą paragavę — visuomet norėsite!
Cremo Brewing Co.
BELDEN ST., NEW BRITAIN CONN
Tel.: NEW BRITAIN 3700

Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI
KARPENTERIAI – MŪRININKAI
DAŽYTOJAI – TINKUOTOJAI
JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.
TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.
Tel. Applegate 7-3849

Tel.: LInden 2-2594 Tel.: ELizabeth 2-0857
BUDRECKIŲ
Laidotuvių Biuras
Geriausiai patarnauja visais reikalais
242 So. Wood Avenue, Linden, New Jersey
105 Second Street Elizabeth, New Jeresey

DARIAUS–GIRĖNO AERO KLUBO REIKALU

Kad šią vasarą pasiųsti lak. P. Šaltenį su nauju lėktuvu į Lietuvą, klubas išėjo rimtai į darbą. Visai Amerikos lietuvių spaudai, be skirtumo politinių bei religinių įsitikinimų, buvo pasiųsti atsišaukimai. Vieni mūsų klubo atsišaukimus įdėjo į laikraščius, kiti laukia mūsų tolimesnio darbo. Klubas pasiryžęs dirbti teisingai ir atvirai su visuomenės žinia, tiki, kad kiekviena Amerikos lietuvių spauda, nors ir vėliau, tars savo žodį. Šiam sumanymui, rodos, niekas nėra priešingas.

Pereitą šeštadienį klubo nariai Brooklyne, N. Y. darė pirmutinę rinkliavą. Nariai: A. Alekna, A. Mikalauskas ir lak. J. J. Lasker-Laskevičius, džiaugiasi pirmaisiais žingsniais. Visuomenė rimtai pritaria šiai idėjai ir jos nuoširdumo dėka, surinkta aukų netoli šimto dolerių. Tai matote, brangieji, tik pirmoji aukų rinkimo diena. Bet šioji diena tikrai mus padrąsina, aukas šiam tikslui bus lengva sukelti ir lak. P. Šaltenis šią vasarą didingai raižys plieno sparnais laisvos Lietuvos padangę. Aukotojų pavardės bus skelbiamos spaudoje vėliau, kada bus sugrąžinta aukų rinkimo knyga. Šiuo kartu tenka pastebėti, kad didžiausioji auka buvo gauta, tai $15.00 ir mažiausioji 25 centai. Kiti aukotojai davė po dešimts dolerių ir mažiau.

Sausio mėnesio 23 d., kaip man pats lakūnas Šaltenis praneša, Naugatuck ir Union City, Conn. suorganizuotas komitetas sukėlimui fondo dėl lėktuvo. Tas komitetas susidaro iš šių vietos lietuvių veikėjų: Petras White, Feliksas Vilkas, Jonas Pocius ir Juozas Bubnis. Šis komitetas jau nutarė renkti pikniką ir aviacijos dieną, birželio 19 d. Piknikas įvyks Linden Park, Union City, Conn., o aviacijos diena Bethany aerodrome. Dar prieš tai komitetas' darys eilę mažesnių parengimų. Garbės rėmėjų knyga randasi pas komiteto narį F. Vilką. Ieškojimas garbės rėmėjų jau plačiai eina.

Waterburio lietuviai veikėjai pasėdžiauja ir kalbasi dėl bendro komiteto sudarymo. Šiai, Dariaus-Girėno Aero klubo idėjai nuoširdžiai pritaria visi. Diena už dienos bus sudarytas komitetas.

Panašūs komitetai bus sudaryti: New Britain, New Haven, Ansonia ir Bridgeport, Conn. šiomis dienomis.

D. G. Aero klubo sekr.,
A. Alekna

DĖL VAIKŲ MOKINIMO LIETUVIŠKAI

Kearny, N. J. — Vienybėje tilpęs pranešimas, kad vienuolės neri lietuvių vaikučius ištautinti buvo be pamato. Asmuo, kuris pranešė, klaidingai kalba ir mano. Vyskupas siuntė vienuoles į Kearny, kad tikybos mokslą dėstytų angliškai. Jisai ypatingai nustatė, kad lietuvių kalba būtų dėstoma vaikučiams. Tas yra išpildyta, nes vaikučiai jau gavo lietuviškas knygutes ir mokinsis. Norėtumėm, kad asmuo, kuris rašė tą straipsnį galėtų atrasti daugiau liudininkų, kurie įrodytų, kad nė žodžio lietuviškai nebuvo mokoma. Kearny žmonės džiaugiasi, kad vaikučiai pradėjo mokytis lietuviškai.

Korespondentas klysta, nes jo aprašymas tikrai nesutinka su tikrenybe — tik keturios sesutės mokina, o ne šešios. Parapijoj nėra mokyklos, tai iš kur jis galėjo tą žinoti.

Parapijonis

Šv. Vincento draugijos pramoga pavyko

Sekmadienį, sausio 23 d., parapijos salėj, Maspethe, įvyko draugijos balius, kuris pavyko, nors publikos buvo ir mažai.

Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, vasario 5 d., Zabielskio salėj, 61-38 56 Road, Maspethe. Visi nariai prašomi atsilankyti, nes bus svarbių reikalų aptarti.

Komitetas

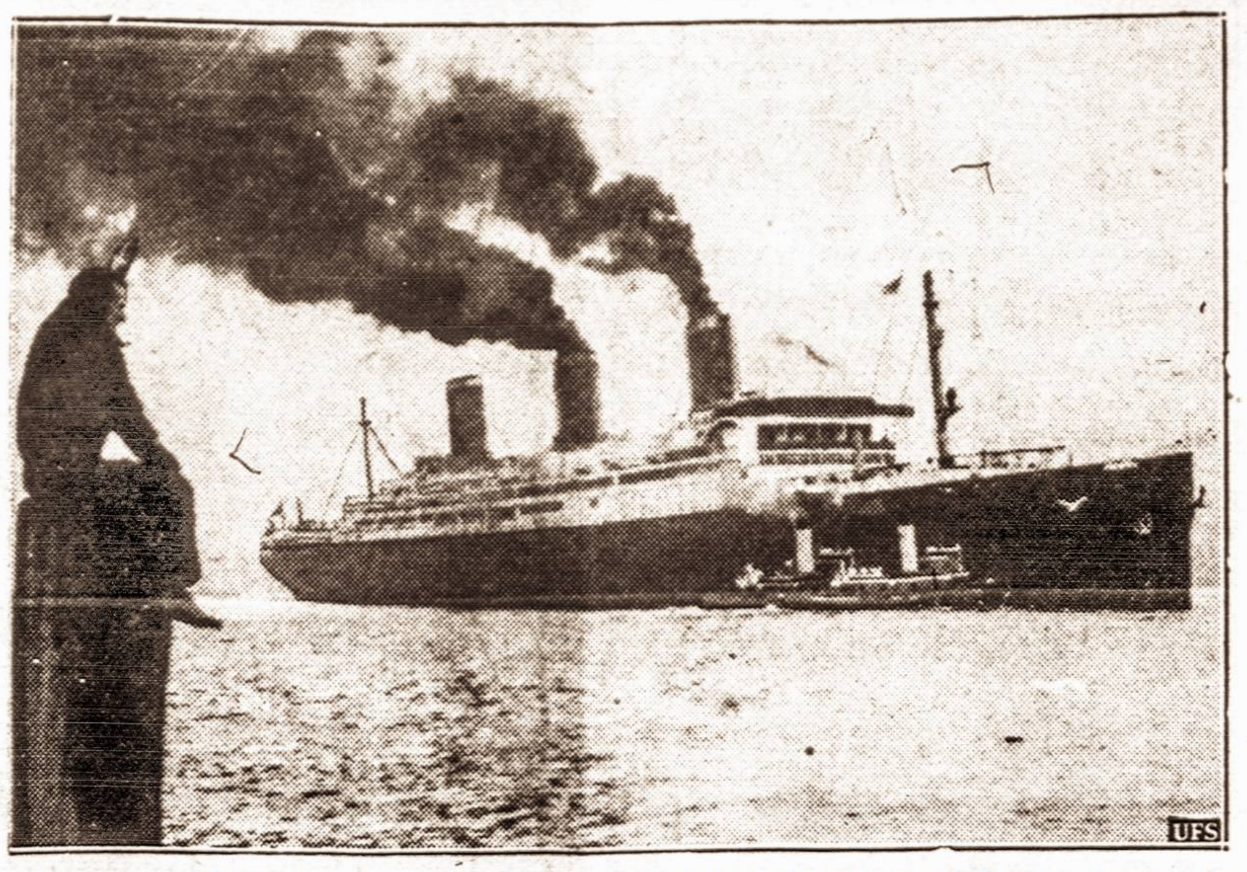

Sudiev! — Didžiausias Jungtinių Valstybių keleivinislaivas Leviathan, kuriuo ne vienas Amerikos lietuvis yra plaukęs į Europą ar iš Europos į Ameriką, vakar išplaukė į savo paskutinę kelionę į Škotiją, kur bus sudraskytas. Laivą iš New Yorko uosto išleisti susirinko daug žmonių, o laivai jam atidavė paskutinę pagarbą.

Kviečia į Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo 30 metų sukakties jubiliejų

Brooklyno ir apylinkės lietuviai darbininkai, biznieriai ir profesionalai kviečiami atsilankyti į Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo bankietą šeštadienį, vasario 5 d., 280 Union Ave., Brooklyne. Programa prasidės 6 val. vak. Vakarienė 7:30 val. vak. Komisija prirengs geriausio maisto, gėrimų, orkestrą šokiams ir koncertinę programą, kurią pildys dainininkai: A. Velička, P. Pakalniškis, Vik. Bekeris, Lilija Kavaliauskaitė, Bir. Simanauskaitė, V. Retikevičiaus orkestras.

Kalbės senieji Liet. Amer. Pil. Klubo veikėjai ir svečiai, kurie pasakys apie 30 metų atliktus darbus.

Tikietas šokiams 25 centai, vakarienei ir šokiams $1.50.

Bilietus galima gauti pas klubo šeimininką ir bartenderį ir taip pat pas rengimo komisiją.

Pinigus ir likusius bilietus bilietus prašome grąžinti ne vėliau vasario 2 d. vakare.

Rengimo komisija

Skaitykit Vienybę

Maspetho lietuvių namų savininkų susirinkimas

Pereitą savaitę Maspetho Lietuvių Piliečių Klube įvyko Maspetho Lietuvių Namų Savininkų Sąjungos susirinkimas. Žmonių atsilankė nedaug, nors Maspethe yra apie 150 lietuvių namų savininkų. Lietuviams namų savininkams vertėtų daugiau domėtis tokia organizacija, kuri rūpinasi jų reikalais.

Susirinkime buvo tartasi apie kelių su Brooklynu pagerinimą, kuriais kasdien Maspetho gyventojai turi važinėti. Dabar Maspetho gyventojams reikia kasdien sumokėti 20 centų nuvažiuoti į New Yorką. Pareikštas pageidavimas, kad būtų išvestas požeminis geležinkelis skersai Maspethą ir šiaip reikalauti pagerinimų.

Kiekvienam namų savininkui šie klausimai turi rūpėti, nes kelių pataisymas ir susisiekimo pagerinimas paliečia ir nekilnojamas nuosavybes ir jų vertybę.

Valdyba kviečia visus Maspetho namų savininkus lietuvius lankytis į sąjungos susirinkimus ir bendrai rūpintis savo svarbiais reikalais. **K. P.**

IŠVYKO Į PHILADELPHIJĄ IR BALTIMORĘ

Vienybės agentas A. Mikalauskas, sausio 27 d. biznio reikalais išvyko į Philadelphia, Pa., kur bus iki sausio 31 d. Vėliau jis Vienybės biznio reikalais vyks į Baltimore, Md.

MINĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Kearny-Harrison, N. J. — Šiemet mūsų kolonija minės Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuves vasario 20 d. L. P. C. salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.

Programą išpildys vietinės parapijos du chorai vedami p. Holedio ir parapijos mokyklos vaikučiai, vadovaujant sesutėms Pranciškonėms.

Kviečiami Kearny, Harrison, North Arlington, Nutly ir kitų kolonijų lietuviai atsilankyti.

Programa bus viena iš gražiausių. Lietuvai sulaukusiai 20 metų nepriklausomo gyvenimo, mes jos garbei ruošiame didžiausias iškilmes. Po programos bus šokiai. Gros Grenadierių orkestras.

Įžanga 25 centai. Pelnas skiriamas Vilniui vaduoti reikalams.

Birutė Bačėnaitė

PARSIDUODA

Negirdėtas (foreclosed) namų pigumas. Nuo 5 iki 7 kambarių, Brooklyn ir Queens County. Kreipkitės į: Title and Mortgage Co., 80 Jamaica Ave. Brooklyn. Tel. Applegate 6-700

Reikalinga mergina, namų ruošos darbams. Kambarys gyventi. Geros sąlygos. Reikia rekomendacijų. Kreipkitės Mrs. Kirschbaum, 1488 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. Tel. Dickens 2-4782 (22, 23, 24)

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone — For Almost Immediate Relief of Colds, Headaches, Neuralgia and Muscular Pains — Novocen Laboratories, Brooklyn, New York
Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE
AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse
FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
Garsas Bread — 64-66 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

DEGTINĖS KAINA NUKRITO — PIRKITE DABAR
Čia paduodame keletą žinomų degtinių, kurios nupigo.
OLD OVERHOLD kvorta buvo $3.89, dabar $3.25
MOUNT VERNON " " 3.89, " 3.25
GIBSON " " 3.89, " 3.25
Tų pačių degtinių pantės tik už $1.67
LIETUVOS VALSTYBINĖ 4 / 5 KVORTOS $3.49
IMPORTUOTA TIKROJI RUSIJOS ZUBROVKA 20 OZ. $2.99
Taipgi 1000 įvairių rūšių degtinių, vynų, koniakų, romo ir saldžių gėrimų, kurių vardų čia negalima suminėti.
Degtinės galima gauti nuo $1.15 už kvortą iki $5.00.
Pas mus pirkdami gausite tikrą prekę, nes mes esame New Yorko valstybės prižiūrima įstaiga. Mūsų prekės ne mūsų pačių "testitos", kaip kaikurie skelbiasi, bet federalės valdžios ekspertų Chemijos biura.
REPUBLIC LIQUOR STORE
415-417 Keap Street, Brooklyn, N. Y.
TARPE GRAND IR SOUTH 1st STREET

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burroughs

149. Lėktuvas išdidžiai pasikėlė į orą ir skrido ties kavurų kaimu. Bet Tarzanui su Brownu kaimas nerūpėjo: jiedu stebėjo tą vietą, kur tarpukalnyje už kaimo buvo slaptoji Kavandavandos šventovė, kurioje buvo Janė.

Išgirdę vėl ūžiant lėktuvo variklį, kavurų kariai subėgo į kaimo gatvę ir stebėjosi. "Tie numirėliai atgijo ir vėl lakioja! Ieško mus!" kalbėjo išsigandę kavurai, nes manė, kad užmuštieji lakūnai vaidinasi su lėktuvu.

Baimė apėmė visą kaimą. Kas tik gyvas bėgo slėptis nuo numirėlių, kurie lakioja ore ir ieško užmušėjų. Netrukus visas ištuštėjo, nes visi pasislėpė, kur kas galėjo. Visi laukė baudos už užmuštus lakūnus.

Netrukus Brownas surado tarpukalnį su Kavandavandos šventovės pastatais. Apžiūrėjęs vietą, lakūnas riktelėjo Tarzanui: "Nusileisti su lėktuvu čian ėra vietos! Turėsiva laikytis antrojo plano". Tarzanas pritarė.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 — Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams